

Základní a Mateřská škola Františka Škroupa, Osice
Osice 46, 503 26

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

Název programu

„V PÍSNÍČKÁCH JE CELÝ SVĚT”

Obsah:

1. Identifikační údaje o MŠ	1
2. Obecná charakteristika školy	2
2.1. Lokalita školy	2
2.2. Velikost školy	2
2.3. Charakter a specifika budovy	Chyba! Záložka není definována.
3. Podmínky vzdělávání.....	4
3.1. Věcné podmínky	4
3.2. Životospráva	5
3.3. Psychosociální podmínky.....	6
3.4. Organizace	8
3.5. Řízení mateřské školy	10
3.6. Personální a pedagogické zajištění	11
3.7. Spoluúčast rodičů	12
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.8.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	14
3.8.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole	14
3.8.3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	15
3.8.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	16
3.9. Podmínky vzdělávání nadaných dětí	17
3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
3.11. Podmínky vzdělávání pro děti s odkladem školní.....	21
docházky.....	21
3.12. Spolupráce s ostatními organizacemi	21
4. Organizace vzdělávání	22
5. Charakteristika vzdělávacího programu	25
5.1. Zaměření školy.....	25
5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	26
5.3. Metody a formy vzdělávání	27
5.4. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných	28
5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	29
6. Vzdělávací obsah.....	32
6.1. Integrované bloky	32
6.1.1. Tematický okruh „Září klepe na dveře, školka zase otevře“	34
6.1.2. Tematický okruh „Léto už je pryč, podzim převzal klíč“	37

6.1.3. Tematický okruh „Jak se chodí do světa”	41
6.1.4. Tematický okruh „Těšíme se na Vánoce, nejkrásnější svátky v roce”	45
6.1.5. Tematický okruh „Zima je prima”	48
6.1.6. Tematický okruh „Občas by to chtělo, procvičit si tělo”	52
6.1.7. Tematický okruh „Zvířata my máme rádi, jsou to naši kamarádi”	55
6.1.8. Tematický okruh „Zavoláme na jaro, aby už se chystalo”	58
6.1.9. Tematický okruh „Nejlépe se hajinká, když nám zpívá maminka”	62
6.1.10. Tematický okruh „Každá škola má svůj konec, jako měla začátek”	65
6.2. Vzdělávací nabídka	69
6.2. Obohacující nabídka	103
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika	104
8. Závěr	106

Veřejné přílohy:

- Školní řád
- Školní časopis „Kukátko” pro každou třídu MŠ
- Nabídka odborných knih v učitelské knihovně k zapůjčení rodiči
- Doplnková zájmová činnost
- Dlouhodobé projekty:
 - ✓ „Do školky bez Slziček” – zaměřený na adaptaci dětí
 - ✓ „Škola není strašidlo” – zaměřený na přípravu dětí na školu
 - ✓ „Modrá planeta” – zaměřený na ekologii

Neveřejné přílohy:

- Soubor organizačních opatření na daný školní rok
- Krátkodobé projekty (týdenní, jednodenní)
- TVP pro třídu Kuřátka
- TVP pro třídu Sovičky
- Minimální preventivní program
- Dlouhodobé projekty

1. Identifikační údaje o MŠ

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „V písničkách je celý svět“

Číslo jednací

117/2023/ZŠ a MŠ

Zřizovatel:

Obec Osice

Osice 117, 503 26, telefon: 495 451 823

Ředitelka školy

Mgr. Markéta Hrubá

Adresa školy

Základní a Mateřská škola Františka Škroupa, Osice, okr.
Hradec Králové
Osice 42, 503 26 Osice

Datová schránka: z2dvxgp

E-mail: zs.osice@seznam.cz, hruba.marketa@zsosice.cz
ms.osice@seznam.cz, vanova.iveta@zsosice.cz

Telefon: ZŠ 495 451 826, 739 203 109 (ředitelka)

MŠ 495 451 581, 702 943 386

ŠJ 495 451 471

Web: www.zsosice.cz

Zařazení do sítě škol

(IZO, IČO) 650 054 318, 709 93 254

Zpracovatel programu

Zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání
Bc. Iveta Váňová

Platnost dokumentu

od 1. 9. 2025 (tento ŠVP PV ukončuje platnost předešlého dokumentu, vydaného 1. 9. 2023)

Podpis ředitele školy

Razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v obci Osice, která je zhruba 13 kilometrů jihozápadně od krajského města Hradec Králové. Obec se skládá ze tří místních částí – Osice, Trávník a Polizy a má přibližně 556 obyvatel. Historicky bylo území Osic osídleno již v předhistorickém období. Nejstarší písemná zmínka o vsi se objevuje v souvislosti se založením Opatovického kláštera roku 1073. Roku 1801 se v Osicích narodil spoluautor české státní hymny František Škroup. Na žádost Obecního úřadu a Základní školy Osice byl škole 1. 7. 1998 přiznán MŠMT čestný titul Základní škola Františka Škroupa. Podařilo se nově upravit okolí pomníku s bustou slavného skladatele, který se nachází v bezprostřední blízkosti školy.

Od 1. ledna 2006 se název školy upravil podle nového školského zákona na **Základní škola a Mateřská škola Františka Škroupa**, Osice, okres Hradec Králové. Jsme velmi pyšní na svého slavného rodáka a jeho vztah k hudbě se pro nás stal vzorem při **tvorbě ŠVP „V písničkách je celý svět.“**

Mateřská škola byla slavnostně otevřena 1. 9. 1997 a od té doby slouží nejenom dětem z Osic, ale také z okolních obcí.

2.2. Charakteristika a specifika budovy

Mateřská škola sídlí v přízemí zadní části budovy. V roce 2018 bylo přistaveno celé horní patro na budově školy a vytvořily se nové prostory pro výuku i zázemí učitelů ZŠ. Touto přestavbou vznikly i nové skladové prostory pro mateřskou školu. Škola také získala novou fasádu a tím se následně zlepšil celkový estetický vzhled budovy. K budově patří také kolárna, kam si mohou umístit kola i děti z MŠ. Parkoviště před budovou ZŠ slouží také pro potřeby rodičů dětí MŠ. Bylo upraveno okolí budovy a vydlážděn nový chodník ke školní zahradě a sportovnímu hřišti.

Od 1. 9. 2011 došlo k navýšení kapacity MŠ z počtu 23 umístěných dětí na 40 a vybudování druhé třídy. Obě třídy mají vzhledem ke své velikosti sníženou kapacitu.

MŠ má celodenní provoz od 6. 30 - 16.00 hodin. Každá třída MŠ má samostatný vchod.

Ke každé třídě patří šatny pro děti a sociální zařízení. Třídy jsou propojeny chodbou. Třída „Kuřátek“ je současně využívána jako ložnice pro všechny děti. Třída „Soviček“ je v době odpoledního spánku využívána k realizaci zájmové doplňkové činnosti pro děti s menší potřebou odpočinku.

Pedagogický personál má samostatné sociální zařízení, sklad pomůcek, kuchyňku a sborovnu. Umístění mateřské školy v budově ZŠ umožňuje dětem každodenně využívat tělocvičnu pro TV činnosti. Zde se také setkávají rodiče dětí při pořádání společných akcí (besídky). V 1. patře ZŠ v blízkosti tělocvičny je umístěný sklad sportovního náčiní a ostatních pomůcek.

Mateřská škola disponuje svojí oplocenou školní zahradou, která je pro veřejnost nepřístupná. Zde se nachází nový altán, velké pískoviště a další herní prvky. Děti využívají během pobytu venku i sousední sportovní hřiště, kde mají prostor pro míčové hry a další aktivity. Zahrada je udržovaná a prochází pravidelně kontrolou z hlediska bezpečnosti herních prvků.

Obědy jsou zajištěny kuchyní ZŠ. Děti se stravují ve svých třídách.

2.3. Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole

Od 1. 9. 2011 došlo k navýšení kapacity MŠ z počtu 23 umístěných dětí na 40 a vybudování druhé třídy. Obě třídy mají vzhledem ke své velikosti sníženou kapacitu. MŠ má celodenní provoz od 6. 30 - 16.00 hodin. Každá třída MŠ má samostatný vchod.

	maximální kapacita třídy	věková skladba třídy k 1. 9.
třída „Kuřátek“	17 dětí	2, 5 roku – 4 roky
třída „Soviček“	23 dětí	4 – 7 let

Ke každé třídě patří šatny pro děti a sociální zařízení. Třídy jsou propojeny chodbou. Třída „Kuřátek“ je současně využívána jako ložnice pro všechny děti. Třída „Soviček“ je v době odpoledního spánku využívána k realizaci zájmové doplňkové činnosti pro děti s menší potřebou odpočinku.

Pedagogický personál má samostatné sociální zařízení, sklad pomůcek, kuchyňku a sborovnu. Umístění mateřské školy v budově ZŠ umožňuje dětem každodenně využívat tělocvičnu pro TV činnosti. Zde se také setkávají rodiče dětí při pořádání společných akcí (besídky). V 1. patře ZŠ v blízkosti tělocvičny je umístěný sklad sportovního náčiní a ostatních pomůcek.

Mateřská škola disponuje svojí oplocenou školní zahradou, která je pro veřejnost nepřístupná. Zde se nachází nový altán, velké pískoviště a další herní prvky. Děti využívají během pobytu venku i sousední sportovní hřiště, kde mají prostor pro míčové hry a další aktivity. Zahrada je udržovaná a prochází pravidelně kontrolou z hlediska bezpečnosti herních prvků.

Obědy jsou zajištěny kuchyní ZŠ. Děti se stravují ve svých třídách.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Dle velikosti podlahové plochy i objemu vzduchu ve třídách byla stanovena kapacita třídy u Kuřátek na 17 dětí ve třídě Soviček 23. Počty přijatých dětí nejsou překračovány. Menší prostory tříd nám neumožňují vytvořit stálé herní koutky, které by vyhovovaly nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Přesto se snažíme uzpůsobit organizaci výuky tak, aby děti měly možnost mít soukromí a nerušenou hru, potřebují-li ji.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně-hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a estetického vzhledu. Třída Kuřátek je zcela nově vybavena. Se vznikem druhé třídy došlo k pořízení nových lehátek pro děti, se kterými je lehčí manipulace. Průběžně obměňujeme ložní prádlo a ručníky pro děti.

Ve třídě Soviček se zaměřujeme na průběžné vylepšování interiéru. Naším cílem je, aby byl účelně a esteticky zařízený a bylo zde dostatek úložného prostoru pro hračky ale i pro pomůcky, které využívají učitelky při výuce. Pro děti i zaměstnance MŠ je velmi výhodná možnost využívání tělocvičny ZŠ.

V posledních letech se naše snahy zaměřily na pořízení nových TV pomůcek, které zpestřují pohybové činnosti. Zvláště jsme se zaměřili na pořízení ortopedických podlah, které jsou pravidelně využívány. Vybavení školy učebními pomůckami, hračkami, stavebnicemi, hudebními nástroji se také stále zlepšuje a naší snahou je vytvořit pro výchovu a vzdělávání dětí co nejlepší podmínky. Snažíme se stále doplňovat hračky a materiály pro děti tak, aby je motivovaly k novým hrám a stávající hry obohacovaly. Podstatná část hraček a doplňků je ve třídě umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně půjčovat. Do třídy Kuřátek pořizujeme hračky určené pro dvouleté děti. Ve třídě Soviček se orientujeme na stolní a didaktické hry a doplnění dětské i učitelské knihovny. Hračky a pomůcky mají určené svoje místo a jsou stanovena pravidla pro jejich využívání dětmi i pedagogy. Děti vědí, jak se k hračkám chovat a kam je uklízet, což je důsledně kontrolováno ze strany učitelek MŠ. Děti si mohou přinést jednu svoji hračku pro pocit spojení s rodinou a domovem. Pro tyto hračky je v obou třídách určené místo, kam si je během dne mohou uložit, pokud je momentálně nepotřebují.

Školní zahrada obsahuje dostatek herních prvků a naším cílem je stávající udržovat funkční a doplňovat pouze hračky na pískoviště a pomůcky na tělovýchovné činnosti v exteriéru. Pískoviště bylo nově zastíněno. Nepraktické je však umístění školní zahrady, protože není v těsném sousedství MŠ. Také nám zde chybí voda pro udržování trávníku, zavlažování stromů či květinových záhonů. Není zde ani přívod elektrické energie (nutné při údržbě).

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Každoročně veškeré prostory MŠ prochází velkým úklidem a postupným vymalováním. V oknech jsou žaluzie, teplota v místnostech je kontrolována a lze ji regulovat.

Mateřská škola má k dispozici dva fotoaparáty, laminátor, řezačku na papír, počítač, 4x notebook, kopírku, 2x televizi, videorekordér, 2x CD přehrávač, 2 x tiskárnu a 2x elektrické piáno. Pro děti byl pořízen fotoaparát, dva tablety a jeden stolní počítač.

Děti se samy svými výtvary, které odpovídají aktuálně probíraným tématům, podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Práce dětí mohou zhlédnout jak rodiče, tak i široká veřejnost. Celoročně se staráme o nástěnku na OÚ v Osicích, kde prezentujeme dětské práce.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Doplnovat pomůcky na hry a tělovýchovné činnosti.
- Udržovat funkční a estetické herní prvky na školní zahradě, zřídit květinový záhon a vést děti k péči o toto místo.
- Vytvářet v MŠ estetické a podnětné prostředí pro děti.

3.2. Živospráva

V MŠ je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Dokážeme reagovat na neplánované události a vycházíme vstříc rodičům, kteří potřebují přivádět děti dle svých potřeb. Jsme vstřícní domluvě ohledně času a místa předání dítěte (v případě, že jsme již mimo budovu školy). Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, technologie přípravy pokrmů a nápojů. Rodiče s předstihem informujeme o sestaveném jídelníčku formou jeho vyvěšení na nástěnce v šatnách dětí a internetových stránkách školy. Děti mají stále k dispozici ve třídě (i při pobytu na školní zahradě) dostatek tekutin. Již po příchodu do MŠ si mohou požádat o nápoj a potom v průběhu celého dne. Nikdy nenutíme děti do jídla, ale nenásilně je motivujeme k ochutnání pokrmu. Děti se stravují ve svých třídách, tím mají zajištěný klid a dost času na tuto činnost.

Děti mají dostatek volného pohybu především na zahradě či hřišti, ale i v tělocvičně ZŠ, kterou využíváme každý den. Zavedli jsme mezi tělovýchovné aktivity cvičení zaměřená na plosku nohy a u starších dětí dětskou jógu. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti do spánku nikdy nenutíme. Pokud mají menší potřebu spánku, mohou v tuto dobu navštěvovat doplňkové zájmové činnosti dle dané nabídky, nebo se po krátkém odpočinku k těmto aktivitám přidat později. Pokud mají potřebu spánku, mohou si naopak jít po obědě odpočinout. Režim dne je uveden ve školním řádu MŠ.

Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Zvyšovat fyzickou zdatnost dětí.
- Děti ze třídy Soviček budou více využívat venkovní vzdálenější dětská hřiště (Osice, Osičky, Polizy, Trávník) na která se musí přemístit a jsou tak během pobytu venku více v pohybu. Mladší děti budou tak mít více prostoru pro hru a pohyb na hřišti mateřské školy.
- Děti dostanou možnost podílet se na přípravě svačin a rozhodování o tom, co budou jíst z nabízených potravin. Budeme tak respektovat jejich potřeby a podporovat jejich samostatnost a zodpovědnost.

3.3. Psychosociální podmínky

Snažíme se o to, aby se děti cítily v prostředí MŠ dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Ve třídách jsou zařazeny děti různých věkových kategorií a pedagogové respektují jejich individuální i věkové potřeby. Velmi nám záleží na tom, aby zde děti byly rády. Proto jsme do našeho ŠVP zavedli tzv. „pocitovou lištu“, díky které hned po příchodu poznáme, v jakém citovém rozpoložení každé dítě přichází do školky, zda ho něco trápí, bolí atd. Pokud dítě umístí svoji značku na stranu s usměvavou sovičkou nebo kuřátkem, tak víme, že ho nic netrápí. Pokud ji však umístí na stranu se smutnou sovičkou či kuřátkem, tak víme, že potřebuje naši zvýšenou pozornost a pomoc, protože přichází s nějakým trápením. S dítětem si o jeho pocitech v klidu promluvíme a snažíme se mu pomoci. Když od nás děti odchází domů, tak stejným způsobem hodnotí den, který prožily ve školce. Dávají nám i rodičům najevo, zda byl pobyt ve školce příjemný, nebo jim ho něco kazilo. Tak zjistíme, zda děti něco netrápilo a příští den se můžeme na jeho problém zaměřit. Vždy v pondělí si najdeme chvíli na rozhovor s každým dítětem a napíšeme si jedno jeho přání na tento týden. Týkají se toho, co by chtěly děti v MŠ dělat, které místo navštívit, jakou hru si zahrát, o čem si povídat, se kterým kamarádem být ve dvojici... Pokud je to v našich možnostech, tak se snažíme tato přání plnit. Pokud jsou nereálná, vysvětlíme dětem, proč se to nepodařilo.

Před zápisem do MŠ pořádáme „Den otevřených dveří“, kde se poprvé setkáváme se zájemci o umístění dítěte do mateřské školy. Po jejich přijetí postupujeme podle projektu „Do školky bez slziček“, který usnadňuje nově příchozím dětem vstup do MŠ. Pro nové děti pořádáme „školkové hrátky“, během kterých mají možnost mimo běžný provoz poznat prostředí a zaměstnance MŠ. Po vzájemné domluvě s rodiči umožňujeme novým dětem návštěvu MŠ i mimo tyto dny. Respektujeme skutečnost, že každé dítě potřebuje individuální přístup při jeho přípravě na zahájení předškolního vzdělávání.

Před přeřazením dětí ze třídy Kuřátek do třídy Soviček dochází v rámci usnadnění přechodu k realizaci hry „Na sovičky“, kdy děti již na konci školního roku dostávají od starších kamarádů pozvánku a tuto třídu postupně navštěvují a zapojují se do probíhajícího programu. Z tohoto dne je jim pořízena fotodokumentace a domů si odnáší pamětní list „Můj první den u Soviček“. V září je tak pro ně tato změna mnohem snadnější.

Snažíme se o to, aby děti nebyly neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem. Všechny děti v naší školce mají rovnocenné postavení a žádné není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Podceňování, zesměšňování je nepřijatelné. Děti se průběžně seznamují s pravidly soužití v dětském kolektivu a je dbáno na jejich dodržování. K tomuto účelu jsme vypracovali jasná pravidla, která jsou doplněna obrázkem pro lepší zapamatování. Tato pravidla jsou vyvěšena ve třídě a na jejich tvorbě se podílely děti. Svým podpisem daly najevo, že pravidla rozumí a budou se snažit podle něho řídit. Děti mají dostatek volnosti a osobní svobody. I při ní je ale v jisté míře nutné dodržovat stanovený řád a pravidla.

Vzdělávací nabídka naší MŠ odpovídá mentalitě a potřebám předškolního dítěte. Snažíme se děti podporovat, naslouchat jim a respektovat jejich možnost samostatně se rozhodnout. Vyhýbáme se negativním slovním komentářům. Dětem dáváme jasné a srozumitelné pokyny a ověřujeme si, zda je všechny děti pochopily. Neporovnáváme je mezi sebou při diagnostické činnosti, ale zajímají nás konkrétní projevy, výkony a posuny dítěte. Zaměřujeme se především na pozitivní ocenění dětí. Když chválíme, tak dítě vždy konkrétně ví, za co se mu dostává pochvala. Praktikujeme systém pochval v podobě identifikátorů, protože pro děti je velmi důležité, že pochvala je hmatatelná a dá se tak ukázat rodičům a přenést až domů. Při odchodu dětí z MŠ se ptáme, za co získalo pochvalu a znovu ho před rodiči pochválíme. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou a necháváme děti aktivně rozhodovat o jejich činnostech. Děti se učí rozhodovat za sebe, ale i jako kolektiv, kdy si např. samy pomocí hlasování vybírají cíl školního výletu, divadelní představení apod. Názor dětí nás zajímá, také proto mají možnost samy určit jedno týdenní téma na základě svých návrhů a hlasování. Vedeme je ke spolupráci, často zařazujeme práci ve dvojicích, ve skupinách.

V neposlední řadě se zaměřujeme také na vztahy mezi dětmi a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí). K tomu účelu jsme si vytvořili celoroční hru „Na ochránce“. Na začátku každého týdne vytvoříme stálé dvojice dětí, které si podáním ruky slíbí, že si budou vzájemně pomáhat. Pokud dítě potřebuje s něčím pomoci či poradit, obrací se nejprve na svého „ochránce“ a potom teprve na paní učitelku. Tyto dvojice spolu chodí na vycházky, komunikují spolu, poznávají se. Na konci týdne svoji spolupráci hodnotí a nezapomenou si poděkovat za vše, co pro sebe udělaly. Nebojí se ale také vyjádřit i negativní pocity. Máme vypracovaný Minimální preventivní program, podle kterého v naší práci postupujeme. Uvědomujeme si, že prosociální chování je zaměřené na pomoc nebo prospěch jiných osob bez nároku na odměnu a pokud si ho dítě osvojí, tak s velkou pravděpodobností vyrostе v charakterního člověka. Děti mají

možnost reagovat pomocí určeného terče se symboly na aktuální dění ve třídě. Mohou dát najevo, že se jim chování ostatních dětí nelíbí nebo naopak ho oceňují. Děti mohou úplně stejně hodnotit také paní učitelky, navrhnout jim udělení pochvaly, případně upozornit to, co se jim z jejich strany nelíbilo.

Mezi zaměstnanci v MŠ se projevuje vzájemná důvěra a přátelství, které jim umožňuje velmi úzkou spolupráci a vzájemnou pomoc. Všechny paní učitelky vědí, že se mohou na kolegyně vždy obrátit s prosbou o pomoc či radu. Mají možnost si samy určit téma vzájemné následové hospitace a podívat se u kolegyně na to, v čem jsou si nejisté. Při hospitační činnosti jsou vždy vyzdvihovány pozitivní stránky. Víme, že jsou zde ale stále věci, které by se mohly zlepšit. Nebojíme se o nich mluvit a snažíme se postupně v naší práci stále posouvat dopředu.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Dále prohlubovat prostředí důvěry a pohody pomocí zavedených aktivit.
- Vést děti k vyjadřování pocitů a vytváření pravidel třídy.
- Podporovat rozvíjení vzájemných vztahů mezi dětmi z obou tříd během ranního a odpoledního slučování tříd, souběžného pobytu venku na školní zahradě a pořádání společných akcí.

3.4. Organizace

Pedagogové naší MŠ se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Denní řád nám umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuálně změněné potřeby. Předpokladem toho je však dobrá znalost dětí. Je na učitelkách, aby byly všímavé a empatické a samy dokázaly rozpoznat tyto změny a potřeby každého dítěte. Víme, že jsou zde děti, které se např. ostýchají o svých momentálních potřebách a pocitech mluvit.

Připravujeme pro děti činnosti, které je vedou k vlastní aktivitě a experimentování. Podporujeme je v řešení problémů. Dáváme jim prostor pro uplatnění jejich návrhu a způsobu řešení s respektováním jejich tempa. Pro rychlejší děti připravujeme další činnosti a děti s pomalým tempem mají tak více času na dokončení.

V rámci možností vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Všechny tyto organizační formy jsou pravidelnou součástí našich příprav. Děti mají možnost zapojení do malých i středně velkých skupin. Častá bývá spolupráce mezi ochránci, dětmi u jednoho stolečku (např. společná výtvarná práce) nebo v rámci velké skupiny (chlapci x děvčata).

Při nástupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Dáme na názor rodičů, protože oni nejlépe znají svoje dítě a jeho potřeby. Vycházíme z informací, které nám před nástupem dítěte rodiče předají formou rozhovoru a vyplněného dotazníku. Na děti nespěcháme, pomáháme jim. Snažíme se jim usnadnit příchod do MŠ tím, že prostory i zaměstnance poznají dříve, než nastoupí. Proto je do MŠ zveme a pořádáme pro ně „Školkové hrátky“.

Snažíme se o to, aby byl ve většině případů poměr spontánních a řízených činností vyvážen. Dostatek času a prostoru pro spontánní hru mají zvláště ty děti, které se do ní stihnou zapojit do osmé hodiny ranní. Místo odpočinku na lehátku mají děti s menší potřebou spánku možnost zapojit se do doplňkových zájmových činností, kde zbývá prostor pro o pro další spontánní hru. Děti předem upozorňujeme na skutečnost, že volná hra bude v brzké době ukončena, aby mohly samy rozhodnout, jak tento čas využijí. Pokud mají rozdělanou nějakou činnost a prostorové podmínky nám to umožní, tak jim jejich práce (stavby z lega apod.) uchováme, aby se k nim mohly později vrátit.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity a děti zde nacházejí potřebné zázemí a bezpečí. Pro děti je velmi přínosné pravidelné využívání tělocvičny ZŠ. Děti ze třídy Kuřátek sem chodí v úterý a ve čtvrtek a děti ze třídy Soviček v pondělí, ve středu a v pátek. Zde potom probíhá tělovýchovná jednotka. Děti se hned v úvodu dostatečně proběhnou, zacvičí si zdravotní cviky s motivací k tématu, využítí tělovýchovné náradí a náčiní, zahrají pohybovou hru a dostanou možnost i k volnému výběru sportovních aktivit, které umožňují projevit spontánní radost z pohybu. Ostatní dny děti cvičí ve třídě MŠ, kde se zaměřujeme na klidnější zdravotně preventivní pohybové aktivity, jako je např. dětská jóga, cvičení zaměřená na plosku nohy či hudebně-pohybová výchova.

Děti nacházejí v mateřské škole potřebné zázemí a klid. Stanovená pravidla třídy, jejich dodržování a neustálá přítomnost učitelky ve třídě jim zajišťuje pocit bezpečí. Víme, že děti musí mít své soukromí a pocit, že jim jejich práva nebudou nikým upírána. Jen ony mohou rozhodnout, zda si někdo může půjčit jejich hračku, či se může přidat do hry, kterou hrají. Mají právo odmítnout společnost ostatních dětí, pokud by raději byly samy. Pokud děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Potom je naší snahou udělat činnosti tak zajímavé, že dítě po předchozím sledování dění v MŠ projeví samo zájem se k dětem přidat a do činností se zapojit. Někdy, zvláště u mladších dětí ve třídě Kuřátek, se stává, že dítě nemá zájem zapojit se do společných činností. Toto rozhodnutí akceptujeme bez negativních komentářů a snažíme se program udělat natolik zajímavý, aby se později připojilo. Nesmí docházet k přetěžování mladších dětí nebo naopak k nevyužívání všech schopností dětí starších. Dětem, které vyžadují soukromí při návštěvě toalety, ho poskytujeme. Samozřejmostí se stává při sprchování dětí, které také občas musíme zajistit.

Abychom mohli respektovat individuální vzdělávací potřeby dětí a jejich možnosti, musíme vycházet z diagnostických záznamů. Ty nám umožňují pracovat s každým dítětem individuálně, cíleně a mít tak přehled o jeho potřebách a pokrocích. U každého dítěte máme na každý měsíc stanoveny oblasti, kterým se cíleně věnujeme. Na konci měsíce dojde k vyhodnocení a případné změně vytyčených cílů.

Pro realizaci plánovaných činností se snažíme vytvářet vhodné materiální podmínky. Vyřazujeme rozbité hračky a doplňujeme stále nové. Dbáme na to, aby hračky odpovídaly věkové

skladbě třídy, byly kvalitní a podnětné. Pomůcky si připravuje včas, abychom se mohli věnovat dětem. Vzhledem k tomu, že chodíme do tělocvičny, tak si veškeré tělovýchovné nářadí a náčiní chystáme ráno před započítím přímé práce u dětí, abychom neopouštěli místnost při odchodu do nářadovny. Ve třídách nejsou překračovány stanovené počty dětí. Třídy spojujeme pouze tehdy, když nedojde překročení maximální kapacity třídy Soviček (23 dětí.)

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Pokračovat v plánování činností, které vycházejí z potřeb a zájmů jednotlivých dětí. Základem je častá diagnostika, přehledný a srozumitelný plán, zapojení všech učitelek MŠ, využívání různých režimových momentů, metod a vyhodnocování účelnosti těchto aktivit.

3.5. Řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci MŠ mají jasně stanovené pravomoci, povinnosti, úkoly a znají je. Společně plánujeme a víme, že tu jsme pro děti. Vyskytnou-li se nějaké problémy, tak je řešíme spolu a včas. Učitelky pracují jako tým. Je respektován názor každé z nich a všechny se společně podílí na řešení zásadních otázek ŠVP. Pravidelně se každý měsíc setkáváme v rámci pedagogické rady, kde si předáváme informace o dětech, plánujeme svoji činnost, hodnotíme a sdělujeme zkušenosti ze sebevzdělávání. Každá paní učitelka shrne svoji práci z hlediska toho, co se jí povedlo, ale také popíše to, co by příště udělala jinak. Máme zavedeny vzájemné hospitace, takže se na práci ostatních kolegyně nechodí dívat jen vedoucí učitelka, ale i ostatní. Mohou si vybrat, koho chtějí při práci vidět a jaké činnosti. Z tohoto potom vychází vzájemný rozhovor a závěr, který by měl opět stanovit to, co je dobré opakovat a co vyzkoušet jinak. Je zde zavedena kontrolní a evaluační činnost všech stránek chodu MŠ. Při plánování pedagogické práce se opíráme o předchozí analýzu a využíváme zpětnou vazbu.

Učitelky mají dostatek prostoru pro realizaci svých návrhů, nápadů a příprav v rámci práce s třídním vzdělávacím plánem. Mohou si samy určit den i způsob realizace stanovených dílčích cílů. Samy si volí metody a organizační formy, které chtějí uplatňovat. Vedoucí učitelka podporuje spolupráci mezi učitelkami, která se projevuje ve vzájemné pomoci, ochotě si poradit, vyjít vstříc.

Při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů se obracíme na odborníky. Také je pro nás velmi důležité propojení se ZŠ a spolupráce se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy. Spolupracujeme i s mateřskými školami v rámci Mikroregionu urbanická brázda. Neméně důležitá je pro nás součinnost s dalšími organizacemi, např. SDH Osice, ČSV Nechanice.

Každoročně vytváříme Soubor organizačních opatření, který stanovuje cíle, které se týkají daného školního roku. Nalezneme zde aktuální seznam dětí, včetně věkové skladby a rozdělení do tříd. Dále plán akcí pro děti, včetně nabídky doplňkových aktivit, které jsou zařazovány místo odpoledního odpočinku pro děti s menší potřebou spánku. Jsou zde zápisy z pedagogických rad. Jeho součástí jsou také hospitační záznamy. Obsahuje personální obsazení školy, včetně pracovních dob, úkolů a funkcí pedagogů a záznamy o jejich vzdělávání. Jsou zde plány spolupráce se zřizovatelem, s rodiči dětí i další veřejností. Jsou zde zápisy ze schůzek rodičů a přehled o využívání konzultačních odpolední pro rodiče. V neposlední řadě je zde aktuální Školní řád, se kterým byli seznámeni na začátku školního roku všichni rodiče i zaměstnanci školy, což stvrdili svým podpisem.

Máme vypracovaný funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak i navenek. Stále aktualizujeme naše internetové stránky a současně každá třída MŠ vytváří školní časopis, který je rodičům k dispozici v tištěné podobě v šatnách dětí. Tím umožňujeme rodičům i široké veřejnosti nahlédnout do dění v MŠ. Při odchodu z MŠ pořizujeme zájemcům z řad rodičů jeho kopii na flash disk.

Pravidelně spolupracujeme se ZŠ, SDH Osice, mikroregionem Hradecký venkov a příležitostně i s jinými organizacemi. Nebráníme se novým výzvám, které nám dávají smysl a jsou pro děti podnětné.

Velmi důležitá je pro nás především spolupráce se zřizovatelem, proto svoji práci prezentujeme i na nástěnce OU v Osicích. Zveme členy obecního zastupitelstva na akce MŠ a také se podílíme na úklidu veřejného prostoru, protože nám záleží na místě, kde je naše škola. V tomto chceme i nadále pokračovat.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Prohlubovat týmovou práci a přátelské vztahy.
- Rozvíjet spolupráci se ZŠ pořádáním společných akcí, předávání informací důležitých pro přípravu dětí do 1. třídy.
- Zapojit se do projektů mikroregionu Urbanická brázda.
- Vyhledávat další možné spolupráce s různými organizacemi (SDH).
- Pořádat akce ve spolupráci s rodiči pro rodiče a děti i širokou veřejnost.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor tvoří vedoucí učitelka a další dvě paní učitelky. Úvazky učitelů jsou závislé na počtu dětí v MŠ. Vzhledem ke snížené kapacitě MŠ a stanovenému úvazku pro tři učitelky se nedaří dosáhnout optimálního překryvu. Ve třídě starších dětí (Soviček) se střídají na směny dvě paní učitelky. Při činnostech, kdy je ale přítomnost druhé učitelky nutná, dojde k jejímu zapojení (výlety, akce pro děti). Ve třídě mladších dětí (Kuřátek) pracuje pouze jedna paní učitelka, která

zajišťuje dopolední výuku. Nápomocna při stravování a převlékání dětí je jí paní školnice. V ranních hodinách a na konci provozní doby dochází ke spojení obou tříd. Tento systém vede k tomu, že třídy nefungují izolovaně, ale děti z obou tříd se často setkávají, navazují kontakty a poznávají všechny paní učitelky. To má kladný vliv na bezproblémový přechod dětí z jedné třídy do druhé. Sbor je věkově pestrý a tvoří sešraný tým, který vytváří pozitivní klima ve škole.

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci získanou během středoškolského nebo vysokoškolského studia. Pedagogové se stále sebevzdělávají. Všechny učitelky získaly studiem oprávnění k provádění logopedické prevence u dětí. Naším cílem je udržet stálý kolektiv, který má předepsanou odbornou kvalifikaci. Všechny učitelky pravidelně navštěvují různě zaměřené vzdělávací programy a vzájemně si předávají zkušenosti. Také cíleně odebírají a pročítají odbornou literaturu (Informatorium, Poradce ředitelky) a sledují např. internetové stránky <http://www.msmt.cz/>. Během pedagogických rad se následně upozorňují na zajímavé články a prezentované názory o předškolním školství. Zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání podporuje profesionalizaci týmu, včetně sebe. Jejich služby jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče. Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým učitelky samy nejsou dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Delegovat úkoly a pravomoci na jednotlivé pracovnice rovnoměrně (pomoc učitelce ze třídy Kuřátek).
- Podporovat samostudium učitelek, předávání zkušeností.
- Proškolit se a využívat Canvu pro učitele jako grafický nástroj sloužící k vytváření materiálů pro děti a propagaci mateřské školy.

3.7. Spoluúčast rodičů

Naším zájmem je, aby mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost a ochota spolupracovat. Rodiče mají možnost se na dění v mateřské škole podílet a účastnit se různých programů. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje ať už formou nástěnek v šatně dětí nebo internetových stránek školy. Pořádáme pro ně během školního roku dvě informační schůzky v každé třídě, kde se řeší a projednávají aktuální události v MŠ a poskytují se informace o dětech. Jednu informační schůzku také organizujeme pro rodiče nových dětí, kde jim mimo jiné zodpovíme všechny dotazy týkající se nástupu jejich dětí do MŠ v příštím školním roce. V případě potřeby jsme ochotni svolat mimořádnou schůzku rodičů nebo si domluvit individuální setkání s jednotlivými rodiči a řešit aktuální problémy. Každé poslední pondělí v měsíci v MŠ pořádáme konzultační

odpoledne, kdy jsme rodičům k dispozici. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí i rodin a snaží se jim porozumět a vyhovět.

Pedagogové naší MŠ informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Zvláště se zaměřujeme na předškolní děti, kterým vypracováváme testy školní zralosti a s jejich výsledky seznamujeme rodiče. Domlouváme se s nimi na společném postupu při jejich výchově a vzdělávání. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost. Za velmi důležitou považujeme spolupráci s rodiči nových dětí při jejich adaptaci. Pořádáme pro ně Školkové hry, které mají u rodičů pozitivní ohlas. Využíváme také profesních dovedností rodičů pro potřeby MŠ a pořádáme besedy s rodiči pro děti (zajímavá povolání, koníček...). Naší snahou je rodiče vždy pochopit a dokázat se na věc dívat z jejich pohledu.

Ve spolupráci s rodiči pořádáme sběr starého papíru, karneval pro děti, který je určen i pro širokou veřejnost. Pro rodiče a jejich děti pořádáme vánoční besídku, besídky pro maminky v rámci oslav Dne matek, slavíme Den otců, pořádáme slavnosti pasování odcházejících dětí z MŠ na prvňáky a v neposlední řadě také ve spolupráci se ZŠ pořádáme ples, který slouží jako místo neformálního setkávání rodičů a učitelů. Rodičům je k dispozici učitelská knihovna, školní časopis a videa z jednotlivých akcí.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Doplnovat učitelskou knihovnu a zpřístupňovat ji rodičům.
- Prohlubovat přátelské vztahy.
- Zvyšovat povědomí rodičů o dění v MŠ pomocí reportáží a videí.
- Pořádat besedy s rodiči na téma zajímavá povolání, koníčky.
- Rozšířit spolupráci i na prarodiče dětí (čtení před spaním...).

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší MŠ respektujeme individuální potřeby a možnosti dětí. Pokud se v MŠ vzdělává dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje podpůrná opatření, tak mu je v rámci našich možností poskytujeme. Vzdělávání těchto dětí se zakládá na individuální diagnostice, kterou provádí učitelky na třídě na začátku každého školního roku.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje MŠ i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP), za jehož vypracování, realizování a vyhodnocení je zodpovědná zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání. Seznámí se s ním ostatní učitelky a také ony postupují dle stanovených doporučení. Podpůrná opatření druhého

až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

3.8.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobit tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám a možnostem těchto dětí. Snažíme se pro tyto děti vytvořit optimální podmínky k rozvoji jejich osobnosti, aby dosáhly co největší samostatnosti. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Snažíme se zapojit a maximálně využít vzdělávací potenciál každého dítěte.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je náš ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracováváme samostatně, IVP na základě doporučení ŠPZ. Snažíme se volit vhodné vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Navazujeme úzkou spolupráci s rodiči těchto dětí, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme jim potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služeb školských poradenských zařízení.

Vzdělávání dětí ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí či dětí s oslabeným rodinným zázemím, se uskutečňuje podle požadavků RVP PV. ŠVP přizpůsobujeme co do obsahu i prostředků těmto jednotlivcům.

3.8.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Pokud vidíme, že v MŠ máme dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, tak pro něho stanovíme podpůrná opatření prvního stupně, která nemají normovanou finanční náročnost. Jedná se o úpravu metod, organizace a jeho hodnocení, která stanovíme v PLPP. Ten zahrnuje především popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, cíle podpory a způsoby vyhodnocování plánu. PLPP průběžně vyhodnocujeme a nejpozději po třech měsících si stanovíme, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud je vyhodnotíme jako nedostatečná a neúčinná, tak doporučíme rodičům žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně poskytujeme podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytujeme na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce. Pokud nám školské poradenské

zařízení doporučí vypracovat pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami IVP, tak při jeho vypracování budeme vycházet ze ŠVP a stane se součástí matriky dítěte. Vypracujeme ho nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdrží doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. V průběhu školního roku ho můžeme upravovat a pozměňovat dle potřeb dítěte. Za jeho vypracování a realizaci a vyhodnocování je zodpovědná zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání, která také spolupracuje se školským poradenským zařízením. Pokud vypracovává PLPP nebo IVP pro dané dítě, seznámí všechny učitelky a zákonného zástupce s těmito dokumenty a tuto skutečnost potvrdí podpisem všech zúčastněných. Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje zákonnému zástupci a škole podporu.

Pokud bude dítěti v rámci podpůrných opatření přidělen asistent pedagoga, tak bude pomáhat jiné učitelce při organizaci a realizaci vzdělávání. Bude podporovat samostatnost dítěte a jeho aktivní zapojení do všech činností uskutečňovaných v mateřské škole v rámci jeho vzdělávání.

3.8.3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění musí odpovídat potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. V MŠ se snažíme zajistit tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí zajistit.

Jedná se o:

- Uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.
- Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.
- Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.
- Přítomnost asistenta podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

V MŠ vytváříme pravidla s ohledem na handicapované dítě, aby soužití bylo bezproblémové (respekt, pomoc, zapojení do her a činností). Pro takové dítě je prostředí MŠ velmi podnětné a ostatní děti na vlastní zkušenost vidí, že i přesto, že se kamarád může něčím lišit, je to běžná věc a respektujeme ho takového, jaký je.

Škola v současné době disponuje množstvím pomůcek pro logopedickou práci. Pokud se u dětí vyskytnou další druhy postižení (např. zraku, sluchu, mentální postižení), škola dle doporučení

školského poradenského zařízení pořídí potřebné pomůcky, případně se postará o jejich zapůjčení. Bohužel naše MŠ není v současné době ještě připravena přijmout úplně každé dítě s tělesným postižením. Pokud by se k nám hlásilo dítě na vozíku, museli bychom předem vytvořit vhodné podmínky pro jeho přijetí.

3.8.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují naši podporu při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Chceme proto věnovat zvýšenou pozornost dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou musíme myslet na to, že se v ní momentálně nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk a uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úpravu zrealizujeme v případě, když budeme mít alespoň 4 cizince v povinném předškolním vzdělávání. Potom zřídíme skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozdělíme do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte můžeme zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to nebude na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka pro nás je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do MŠ.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Včasné diagnostikovat u dětí případné zdravotní problémy.
- Doporučit podle potřeby rodičům vyšetření dětí ve školském poradenském zařízení
- Spolupracovat s odborníky.
- Citlivě komunikovat s rodiči dětí se zdravotními problémy.
- Vzdělávat se v této oblasti, rozšířit učitelskou knihovnu (ADHD, poruchy chování...).

3.9. Podmínky vzdělávání nadaných dětí

V mateřské škole se snažíme vytvářet ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Dítě, které vykazuje známky nadání v určité oblasti, musí být cíleně podporováno. Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla plně projevit, uplatnit a dále rozvíjet.

Za nadané dítě považujeme takové dítě, které vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Pro tyto děti zabezpečíme materiální podmínky využitím předmětů a pomůcek, které by mohly přispět jejich dalšímu rozvoji (encyklopedie z různých oblastí, náročnější didaktické pomůcky, pomůcky určené k experimentování, výtvarné pomůcky apod.) Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu učitelek, úzkou spoluprací s rodiči a v souladu doporučením ŠPZ. Rozšíříme pro něho obsah vzdělávání nad rámec stanovená příslušným vzdělávacím programem a umožníme mu účast na všech doplňkových zájmových činnostech, které jsou poskytovány mateřskou školou místo odpoledního spánku.

Realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Mateřská škola je místo, kde se talent může teprve projevit a je potřeba dětem předkládat tak širokou nabídku činností, aby mohlo samo poznat oblast, která ho zajímá a kde se chce více rozvíjet. Rozvíjet dětskou fantazii a mysl se dá mnoha různými způsoby. Jedním z nich je především hraní, při kterém děti uplatní svou představivost nejlépe. Samotné hraní ale samozřejmě nestačí, a proto je důležité dítě podněcovat dalšími činnostmi, mezi které patří nepřeberné množství zájmových doplňkových činností. Děti se nejen naučí něco nového a pobaví se, ale také prohlubuje navazování vztahů s jinými dětmi i dospělými.

Mateřská škola umožňuje dětem **věkové kategorie 4-5 let** rozvíjení v těchto doplňkových zájmových činnostech.

- **Šíkula:** Zde děti rozvíjejí svoji představivost a fantazii pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Učí se správný úchop (při kreslení), správnou techniku stříhání a lepení. Jsou vedeny k úklidu a udržování pracovního místa v čistotě.
- **Povídálek:** Tato primární logopedická prevence je orientována na oblast rozvoje hrubé motoriky, jemné motoriky, koordinace pohybů, oromotoriky, zrakového a sluchového vnímání a rozvoj komunikačních kompetencí dětí na úrovni všech rovin jazyka.

- **Dubínek:** Během těchto činností, které probíhají převážně venku, prohlubujeme u dětí citový vztah k přírodě. Vedeme je k tomu, aby ji dokázaly vnímat v průběhu celého roku a uvědomily si nutnost správného chování člověka k životnímu prostředí.
- **Domino:** Zde děti poznávají různé společenské (stolní) hry. Učí se dodržovat jejich pravidla, vyhrávat i prohrávat.
- **Pohádka:** Dramatické činnosti, během kterých se děti seznamují s klasickými i moderními pohádkami či příběhy. Poslechnou si je, společně je převypráví a potom i samy zdramatizují. K dané pohádce si nakreslí nebo vybarví ilustraci. Děti nacvičují divadelní představení pro malé děti i rodiče (besídky).
- **Zpívánky:** Činnosti, během kterých se děti vyjadřují prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových aktivit, rozvíjejí svoje vokální i instrumentální dovednosti, učí se zacházet s jednoduchými hudebními nástroji.

Děti **věkové kategorie 5-6 let** mají nabídku pestřejší. Ještě navíc se mohou rozvíjet v těchto zájmových činnostech:

- **Figurková školička:** Jedná se o činnosti, během kterých rozvíjíme u předškolních dětí intelekt, schopnosti a dovednosti pomocí edukativních aktivit. Podporujeme interpersonální a vrstevnické kontakty mezi dětmi hrou a vzděláváním jak v tradičním pojetí, tak i pomocí PC.
- **Anglický jazyk:** Činnosti, během kterých mají možnost získávat předškolní děti základy anglického jazyka formou her, písniček a pohádek.
- **Předškolák:** Činnosti, ve kterých děti rozvíjejí svoje grafomotorické schopnosti, poznávají okolní svět v souvislosti s aktuálním ročním obdobím, společenským a přírodním prostředím. Upevňují svoje představy o rozměrech, tvarech a množství, tvořivé, logické myšlení, pozorovací schopnosti, přesnost a pozornost. Vyzkouší si také práci na PC. Děti využívají pracovní sešity: Svět předškoláka, Písanka předškoláka a Matematika předškoláka. Jako doplňkové téma byla zařazena i dopravní výchova s cílem podpořit dalším způsobem prevenci úrazovosti dětí v kritickém období jejich osamostatňování se. Děti pracují podle sešitu Bezpečně do školy, na který navazuje praktická konfrontace poznatků v pohybových a námětových hrách, nacvičování správných reakcí v modelových situacích a v reálném prostředí.
- **Hrátky s flétnou:** Děti se zde seznamují se základy hry na zobcovou flétnu. Procvičují správnou techniku dýchání. Vystupují na besídkách a při přechodu na ZŠ navazují na získané dovednosti a mají možnost pokračovat ve zdokonalování.
- **Metoda dobrého startu:** Náplň jednotlivých lekcí rozvíjí psychomotoriku ve všech aspektech v součinnosti se sférou emocionálně motivační a sociální. Přispívá také

k rozvoji řeči. Cvičení MDS u dětí s normální psychomotorickou úrovní rozvoj aktivizují, u dětí s poruchami vývoje upravují nepravidelně se rozvíjející funkce.

- **Robotika:** Na robotice pro děti se vysvětlují detaily světa kolem nás pomocí robotů. Děti se při programování robota se naučí základní myšlenky algoritmů a jak je použít v reálných situacích.

Podrobněji je konkrétní náplň doplňkových zájmových činností zpracována jako součást ročního plánu.

V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech doporučí škola rodičům rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol, tanečních studiích, sportovních klubech v okolí. Rozumově nadaným dětem vytvoříme podnětné prostředí ve školce aktivitami podporující intelektovou stimulaci dětí (pomůcky, hry, pracovní listy a publikace) a budeme je směřovat na spolupráci s Menzou.

Učitelky budou při práci s nadaným dítětem dbát na vstřícné naslouchání, neautoritativní komunikaci, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření dítěte. Nebudou rušit dítě, je-li zaujato činnostmi, nebudou ho nutit do činností. Spíše budou podporovat jeho aktivitu, připravovat úkoly s možností různé obtížnosti.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Včasné diagnostikovat u dětí případné nadání.
- Podporovat rozvoj nadání a zájmu dětí.
- Spolupracovat s odborníky.
- Vzdělávat se v této oblasti, rozšířit učitelskou knihovnu.
- Pořídit hračky a pomůcky, které rozvíjí nadání dětí.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rozhodnutím o přijetí se každé dítě stává dítětem MŠ se všemi právy a povinnostmi. Dvouleté děti přijímáme k předškolnímu vzdělávání pouze tehdy, pokud se podrobily stanoveným pravidelným očkováním a mají doklad, že jsou proti nákaze imunní nebo se nemohou očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Toto sledujeme již v době zápisu do MŠ.

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v ŠVP jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou let. Uvědomujeme si však specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním. Osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se

projevuje silnější potřeba vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitelky zastávají velmi významnou pozici, stávají se zástupcem rodičů, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Víme, že dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Proto jim přizpůsobujeme organizaci se střídáním nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Při přijetí dítěte je stanoven dohodou se zákonným zástupcem dítěte způsob a rozsah stravování a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy.

Do naší MŠ přijímáme děti podle předem daných kritérií (viz. Školní řád). Dvouleté děti se vzdělávají ve třídě Kuřátek, společně s tříletými dětmi (případně i čtyřletými). Tyto děti mají stálý pravidelný denní režim postavený na denních rituálech, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče a srozumitelná pravidla. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných hraček a pomůcek pro dvouleté děti a jsou neustále kontrolovány z hlediska bezpečnosti. Jsou stanovena pravidla týkající se nakládání s hračkami a místem jejich ukládání. Průběžně tyto hračky doplňujeme a obměňujeme. Děti si do mateřské školy mohou také přinést svoji hračku. Ve třídě Kuřátek jsou pro zajištění bezpečnosti dětí znepřístupněny předměty, které by je mohly ohrozit (nůžky).

Děti mají ve své třídě dostatečný prostor pro volný pohyb a hru, který odpovídá snížené kapacitě této třídy. Mají možnost průběžného odpočinku na spacím pytli. Na školní zahradě děti využívají pouze herní, relaxační a sportovní prvky, které odpovídají jejich věku.

Mateřská škola je vybavena zázemím pro zajištění hygieny dítěte a úložným prostorem na náhradní oblečení v šatnách dětí. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí. Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelky uplatňují k dětem laskavý a důsledný přístup, děti pozitivně přijímají. Nešetříme pochvalou a povzbuzením. Najdeme si čas je vyslechnout, jdeme vstříc nesmělým dětem, které si o náš zájem a pomoc neřeknou. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Rodiče mají možnost se ptát, radit a učitelky si na ně vždy najdou čas.

Při adaptaci dětí na MŠ využíváme adaptační plán, na jehož základě pořádáme den otevřených dveří a „Školkové hrátky“ ještě před nástupem dětí do MŠ.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Soustavné vzdělávání učitelek v této oblasti.
- Doplnění učitelské knihovny publikacemi s touto tematikou.
- Pořizování hraček a pomůcek určených pro děti v této věkové kategorii.

3.11. Podmínky vzdělávání pro děti s odkladem školní docházky

Naším cílem je připravit děti na přechod do 1. třídy ZŠ dostatečně, aby odklady školní docházky byly v co nejmenší míře. Pokud vidíme, že probíhá u dětí nerovnoměrný vývoj, zaměřujeme se s předstihem na tu oblast, která by mohla být důvodem k prodloužení předškolního vzdělávání. Spolupracujeme v tomto s rodiči. Nepodporujeme zbytečné odklady školní docházky, přesto musíme vždy respektovat stanovisko rodičů a někdy přijmout skutečnost, že jejich dítě zůstává v MŠ. Potom při své práci vycházíme z doporučení a vyjádření odborníků v pedagogicko-psychologické poradně. Vytváříme plán pedagogické podpory, se kterým seznámíme rodiče a průběžně ho vyhodnocujeme. Děti s odkladem školní docházky mohou využívat všech doplňkových zájmových činností, tedy na lehátko chodí odpočívat pouze na základě svých momentálních potřeb. Připravujeme pro ně nabídku činností, která by pro ně byla motivující a rozvíjející. Snažíme se zabránit tomu, aby dítě v MŠ zažívalo nudu při činnostech, které jsou pro něho již jednoduché nebo se opakují.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Soustavné vzdělávání učitelek v oblasti přípravy dětí na přechod do 1. třídy.
- Doplnění učitelské knihovny publikacemi s touto tematikou.
- Spolupracovat se základní školou a s rodiči.
- Cílenou a včasnou výchovně-vzdělávací činností omezit počty OŠD.

3.12. Spolupráce s ostatními organizacemi

Naše mateřská škola navázala v minulosti spolupráci s několika organizacemi a průběžně ji rozvíjí. Prioritou pro nás je spolupráce se ZŠ. Už to, že využíváme její prostory (tělocvična, sklad TV pomůcek) je pro nás velmi přínosné. Společně pořádáme různé akce (dílny, oslavy, karneval, plavecký výcvik, divadla). Předškolní děti navštěvují 1. třídu a zapojují se do výuky, poznávají prostředí ZŠ. Paní ředitelka ZŠ je častým hostem v mateřské škole a často ji zveme na různé akce. Již na konci každého školního roku víme, která paní učitelka bude učit v první třídě, a proto je naším čestným hostem na „Pasování předškolních dětí na prvňáky“, kde si je symbolicky přebírá. Také zveme naše bývalé absolventy z 9. třídy ZŠ na besedu, kde zavzpomínají nad kronikou na časy prožité v MŠ, vypráví nám o ZŠ a odnesou si domů dárek v podobě svých fotografií a kreseb z předškolního období.

Důležitá je pro nás spolupráce se zřizovatelem, proto zástupce z řad zastupitelů zveme na besídky a pořádané akce. Mnozí z nich mají v MŠ děti nebo vnoučata, tak této možnosti využívají. Práce dětí prezentujeme na nástěnce obecního úřadu a pro veřejnost vystavujeme

tablo předškolních dětí. Pravidelně uklízíme veřejné prostory v obci a pomáháme s propagací akcí, která pořádá obec. Společně pořádáme dětský karneval pro veřejnost.

Využíváme také spolků, které máme v obci, mezi které patří SDH Osice. Chodíme se dívat na hasičskou techniku a malujeme obrázky do výtvarné soutěže „Požární ochrana očima dětí“, kde se naše děti často umísťují na předních místech v okresním i krajském kole. Jsme rádi, že v obci máme včelaře i hospodáře, se kterými můžeme spolupracovat. Také využíváme možnosti, kterou nám dává Agrodružstvo ve Lhotě pod Libčany a navštěvujeme živočišnou farmu v Osičkách.

Pravidelně spolupracujeme s Hradeckým venkovem a využíváme možností, které se nám zde nabízí. Další spolupráce se týká nadačního fondu Albert, který pořádá pro MŠ vzdělávací program Zdravá pětka. Také VZP u nás několikrát realizovala program VZPoura úrazům, jako prevenci před dětskými úrazy. Tuto problematiku také řeší ZaPS – zábava a Prevence společně, kdy lektor v podobě klauna působí na děti. Rozvíjíme I čtenářskou gramotnost pomocí projektu „Mami, tati, pojďme spolu číst“, kterou organizuje Nadační fond „Lepší život.“ Spolupracujeme s několika divadly, které naši MŠ pravidelně navštěvují. Naše předškolní děti jezdí i do divadla v Pardubicích nebo v Hradci Králové. Navázali jsme také spolupráce s restaurací McDonald's v Osicích i s mysliveckým spolkem. Nebráníme se žádné další spolupráci se spolky, organizacemi i jednotlivci. Jsme otevřeni novým nápadům a aktivitám pro děti.

Naše další záměry na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let:

- Rozvíjet již započatou spolupráci s organizacemi, spolky a jednotlivci.
- Navazovat další spolupráci, vytvářet nové kontakty.
- Spolupracovat s jinou mateřskou školou.

4. Organizace vzdělávání

Zákonem o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školským zákonem) se předškolní vzdělávání stává legitimní součástí systémů vzdělávání. Představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání. Jeho koncepce je založena na týchž zásadách jako obory a úrovně vzdělávání a řídí se společnými cíli: orientuje se k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Předškolní vzdělávání je zajištěno mateřskou školou a je organizováno pro děti od 2,5 do šesti (sedmi – v případě OŠD) let. Předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, je pro děti povinné. Je dbáno na to, aby nebyla překračována kapacita MŠ, která byla stanovena na 40 dětí. Školský zákon umožňuje odložit povinnou školní docházku nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok dítěte.

MŠ v Osicích je dvoutřídní, věkově částečně heterogenní. Ve třídě Kuřátek, která má kapacitu 17 dětí, zařazujeme vždy děti dvouleté a tříleté (případně i čtyřleté), podle momentální věkové skladby dětí v celé MŠ. Ve třídě Soviček jsou vždy umístěné děti s OŠD, děti pětileté a v případě volného místa i děti čtyřleté. U sourozenců projednáváme rozdělení dětí do tříd s jejich rodiči.

V mateřské škole se snažíme užívat takové metody vzdělávání, které podporují dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dítěte a podněcují v nich radost z učení. Nejvhodnější metodou je prožitkové a kooperativní učení hrou a činností, které je založeno na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat. Dále pak je důležité povzbuzení, příklad a pochvala. Nejčastější formou vzdělávání je spontánní hra, řízená aktivita a individuální a relaxační činnost. Zaměřujeme se na didakticky zacílenou činnost, která je učitelkami přímo nebo nepřímo motivovaná. Přesto, že prostorové možnosti MŠ jsou značně omezené, snažíme se o to, abychom užívali individuálních, skupinových a frontálních činností, do kterých se děti zapojují dle svých zájmů a nálad. Vytváříme pro děti vzdělávací nabídku a probouzíme v nich aktivní zájem a chuť objevovat, získávat nové poznatky a dovednosti.

Ve třídě Kuřátek uplatňujeme více organizační formy, které nám umožňují zaměřovat se na starší děti a pracovat více s touto skupinou. U nejmladších dětí upřednostňujeme individuální práci, protože tyto děti ještě neumí spolupracovat. Víme, že nejdůležitější jsou zde názorné metody, protože dětem je třeba více předvádět a vše názorně ukazovat pro jejich lepší pochopení. Ve třídě Soviček se snažíme uplatňovat všechny organizační formy a metody. Zaměřujeme se na spolupráci dětí, takže často pracují ve skupinách a ve dvojicích se svým ochráncem. Vedeme je k sebehodnocení.

Na konci školního roku vždy již víme, kolik nových dětí bylo přijato do MŠ a jaká je jejich věková skladba. Dvouleté a tříleté děti vždy přichází do třídy Kuřátek. Z této třídy potom musí zákonitě přejít určitý počet dětí do třídy Soviček. Při rozhodování o tom, které to budou, se společně radíme a vycházíme ze znalosti těchto dětí. Víme, že některým dětem by ještě více vyhovovalo zůstat tam, kde jsou a pro jiné děti by již bylo přínosné přejít a zapojit se do jiného způsobu práce. Naše rozhodnutí ještě před uskutečněním oznámíme rodičům a zde se potom otvírá prostor pro podrobnější zdůvodnění našeho rozhodnutí. Pokud rodič nesouhlasí, např. z důvodu umístění sourozenců do stejné třídy, jsme ochotni o této situaci hovořit, případně ji změnit.

Při přijímacím řízení postupujeme podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, § 34.

- Za organizaci zápisu do mateřské školy je odpovědná zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání. Ta stanoví po dohodě se zřizovatelem místo, termín a dobu pro podávání žádosti o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok.

- O termínech zápisu je veřejnost informována prostřednictvím vývěsek, internetových stránek školy, plakátů vyvěšených na určených plochách v Osicích i v okolních obcích.
- Veřejnost je také seznámena s kritérii pro přijímání dětí pro následující školní rok a počtem volných míst. Před konáním Zápisu se pořádá „Den otevřených dveří“, kdy můžeme odpovědět na otázky případným zájemcům o umístění dětí do MŠ.

Děti jsou přijímány na základě kritérií vydaných ředitelkou školy. Žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání posuzujeme z hlediska bydliště dítěte (spádový obvod) a věku dítěte. Zohledňujeme, zda případný sourozenec dítěte byl již do MŠ nebo ZŠ přijat a v následujícím školním roce se zde bude dále vzdělávat.

- Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním předpisem (§ 50 zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví – předškolní zařízení může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci).
- O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhodne ředitelka školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě registrujícího lékaře pro děti a dorost.
- Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku (nesmí být ale překročena kapacita školy).

Naše MŠ umožňuje Individuální vzdělávání dle § 34 školského zákona. Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno ředitelce nebo zástupkyni ředitelky pro předškolní vzdělávání, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Tímto byla pověřena

zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání, která stanoví termíny ověření vždy na druhý čtvrtek v listopadu listopadu a náhradní termíny na druhý čtvrtek v prosinci.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná v MŠ osobní přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, poskytuje škola dotčeným dětem vzdělávání distančním způsobem podle ŠVP v míře, která odpovídá okolnostem a možnostem každého dítěte. K tomuto využívá pracovní sešity, tištěné materiály, které pro rodiče zajistí a předá. Dále bude v kontaktu s rodiči a dětmi pomocí webových stránek školy a elektronické komunikace.

Snížená kapacita tříd a úvazky učitelek bohužel neumožňují jejich souběžné působení ve třídě při běžné výuce. Ale při pořádání akcí, kde je náročnější organizace a musí se také více dbát na bezpečnost dětí, je vždy přítomna ještě jiná paní učitelka, která vypomáhá (pořizuje fotodokumentaci apod.)

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Zaměření školy

V naší mateřské škole pracujeme podle školního vzdělávacího programu „**V písničkách je celý svět**”.

Hlavní téma (motto):

„Zpívejme si, zpívejme a mějme se rádi, s písničkou je veseleji, věřte, kamarádi.

Kdo si zpívá, krásu vidí, nikomu nic nezávidí, proto všichni písničkou zaplavme Zem celičkou.”

Je to hlavní myšlenka nás všech. Máme na paměti, že tam kde se zpívá, tam je veselo, tam je radost. S úsměvem na tváři se nám lépe žije. Jde nám především o pozitivní klima ve třídě, o vytvoření místa, kde je dětem i učitelkám dobře a kam se těší. Jenom na takovém místě mohou učitelky dělat dobře svoji práci a děti být otevřeny všemu dění.

Z tohoto programu vycházejí časově tematické okruhy, celky a týdenní plány, které vždy dostaly název podle písně, která uvádí jejich obsahové zaměření. Filozofií naší MŠ je využití hudby k získávání informací dětí o světě. Vycházíme z toho, že pro každé téma, kterému se s dětmi věnujeme, může být základním stavebním kamenem správně zvolená písnička. Ta se stává motivací pro celý tematický celek a pomáhá ho dále rozvíjet. Děti totiž velmi dobře vnímají svět a zpracovávají informace o něm prostřednictvím řeči hudby a hudebních aktivit.

V hudebně pohybových činnostech je také ukrytý velký didaktický potenciál pro rozvoj každého dítěte. Rozvíjí se nejen jeho slovní zásoba, artikulace, paměť, fantazie, tvořivost, ale dochází také k prohlubování a koordinaci dechu. Pohyb a hra na hudební nástroje u dětí rozvíjí prostorovou orientaci, jemnou i hrubou motoriku. Hudební činnosti mají i značný sociální rozměr a slouží také k osvojování si sociálních dovedností – spolupráce, zodpovědnost, vytrvalost a trpělivost. Hudební umění vede k rozvoji estetického vnímání krásna, kultivují vzájemné vztahy i fyzický kontakt mezi dětmi. Správným a zdravým zpěvem působíme na děti relaxačně a díky němu mohou děti vyjadřovat své pocity, nálady a emoce.

Písnička je důležitou a každodenní součástí činností v MŠ.

Využíváme ji:

- každé ráno při povídání v komunitním kruhu (navození tématu)
- ve volných chvílích, pobytech venku
- před odpoledním spánkem je nedílnou součástí rituálu – pohádka + písnička „Vláček Usínáček“
- při buzení dětí (pozvolné a nenásilné – děti poslouchají, nemusí hned vstávat)
- při všech oslavách – narozeninová písnička, písnička k svátku, na přání oslavence – dárek od dětí
- při všech slavnostních chvílích – vyhodnocení soutěží... (hymna MŠ)
- při uklízení hraček (uklízecí písnička)
- při veřejných vystoupeních

Hudebním činnostem (zpěv, tanec, poslech, hra na nástroje) se věnujeme také v rámci odpoledních zájmových činností (Zpívánky).

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Při své práci sledujeme tyto rámcové cíle (záměry):

„1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.“ (SMOLÍKOVÁ, Kateřina. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2004.)

Na základě těchto cílů se snažíme předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném a přívětivém prostředí skupiny vrstevníků. Chceme jít cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů dětí. Rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu, tvořivost a prosociální chování každého z nich.

Naším hlavním úkolem je v rámci předškolního vzdělávání doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Předškolní vzdělávání usnadňuje dítěti

jeho další životní i vzdělávací cestu a vytváří pro něho dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí.

Snažíme se vytvářet základy pro vytváření klíčových kompetencí. Jsou to soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého dítěte. Jedná se o tyto kompetence:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Soubor těchto klíčových kompetencí nám dává jasnou představu o tom, kam směřovat. Slouží především k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu jako prostředku k jejich vytváření.

5.3. Metody a formy vzdělávání

V naší mateřské škole uplatňujeme širokou škálu metod a forem. Specifika předškolního vzdělávání jsou v tom, že ho maximálně přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny. Při vzdělávání dětí respektujeme individuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí. Každému dítěti poskytujeme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje. To nám umožňuje vzdělávat v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady. Ve své práci upřednostňujeme metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznat nové, získávat zkušenosti a ovládat dovednosti. Snažíme se o to, aby v procesu učení dětí velkou roli sehrávalo situační učení, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují srozumitelné ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl. Uvědomujeme si, že významnou roli v procesu učení sehrává spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou poskytovat dítěti správné vzory chování a postojů.

Hlavním prostředkem k plnění tohoto cíle je kvalitní a odborná výchovně vzdělávací práce pedagogických odborníků zaměřená na komplexní a individuální péči o všechny svěřené děti v průběhu celého dne, jejichž součástí je soustavná příprava na ni. Obsah předškolního vzdělávání představuje vnitřně propojený celek, jehož oblasti se vzájemně přirozeně prolínají a ovlivňují. Vzdělávání dětí probíhá v průběhu celého dne.

Specifickou formou představuje didakticky zacílená činnost, ve které všechny učitelky plní konkrétní předem stanovené vzdělávací cíle. Toto učení probíhá za aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení formou předávání hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti mají obsahovat prvky hry, tvořivosti a nápaditosti.

5.4. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

V mateřské škole musíme být připraveni i na přítomnost dětí speciálními vzdělávacími potřebami. Může se jednat děti se zdravotním postižením (např. autismus, mentální, sluchové, tělesné, vývojové poruchy učení, chování, zrakové, nebo souběžné vícečetné postižení), nebo zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování). Můžeme se setkat i se sociálním znevýhodněním vzhledem k rodinnému prostředí na nízkém socioekonomickém statusu, osoby s nařízenou ochrannou či ústavní výchovou, osoby s postavením azylanta či uprchlíka. Zařazení osoby do speciálního vzdělávání musí předcházet komplexní speciálně pedagogické a psychologické vyšetření školským poradenským zařízením, nebo odborným zdravotnickým pracovištěm, většinou SPC, PPP.

Zaměstnanci mateřské školy sami aktivně vyhledávají a upozorňují na děti, které potřebují pomoc. Vytváří Plán pedagogické podpory pro děti, které sami zařadili do 1. stupně podpůrných opatření, Plán rozvoje pro dítě s odkladem školní docházky i Individuální vzdělávací plán (IVP) pro dítě, kterému to bylo doporučeno. Zodpovědnou osobou za jejich tvorbu a následné dodržování je zástupkyně ředitelky školy pro předškolní vzdělávání, která spolupracuje se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte. Tyto dokumenty vychází vždy ze ŠVP a jsou součástí dokumentace dítěte. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o stupni podpůrných opatření poskytovaných v návaznosti na tento dokument, identifikační údaje dítěte a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení dítěte. Je-li dítěti přiznán asistent pedagoga, zajistíme jeho přítomnost, aby nám poskytoval podporu při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření. Asistent pedagoga pomáhá při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb. Pracuje podle potřeby s dítětem nebo s ostatními dětmi ve třídě podle pokynů jiného pedagogického pracovníka a ve spolupráci s ním.

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami se snažíme zajistit vhodné podmínky, kompenzační (technické a didaktické) pomůcky, bezpečné prostředí, vytváření alternativních (zvládnutelných) aktivit. K rozvoji nadání dětí nám slouží pod podnětného prostředí, střídání aktivit, pořízení her a pomůcek podporující jeho zájem a nadání.

5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je s účinností od 1. 9. 2016 stanoveno, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok.

Naše mateřská škola přijímá děti podle předem daných kritérií, které rodiče naleznou ve Školním řádu. Rodiče těchto dětí si mohou sami rozhodnout, v jakém časovém rozmezí bude dítě v mateřské škole pobývat.

Předškolní vzdělávání v sobě zahrnuje výchovu, vzdělávání a péči o předškolní děti. O přijetí dítěte do mateřské školy vždy rozhoduje ředitel a Rozhodnutím o přijetí se každé přijaté dítě stává dítětem mateřské školy se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími. Dvouleté dítě přijaté k předškolnímu vzdělávání je evidováno ve výkonovém výkazu jako dvouleté po celý školní rok. Naší povinností je zajistit optimální podmínky pro vzdělávání, a to i pro děti ve věku od 2 do 3 let, pokud se v mateřské škole vzdělávají. Podmínky pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou upraveny ve vyhlášce o předškolním vzdělávání a s účinností od 1. 9. 2020 se snižuje za každé přijaté dítě počet dětí ve třídě od 2, maximálně však o 6 dětí. Vzhledem ke snížené kapacitě třídy Kuřátek nemusíme dále snižovat počty dětí podle počtu přijatých dvouletých dětí.

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsme přijali opatření týkající se zajištění vhodných podmínek a odbornou úroveň vzdělávání.

➤ Věcné (materiální) podmínky

V oblasti věcných (materiálních) podmínek jsme zvážili vhodnost některých stávajících hraček, didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let ve třídě Kuřátek. Jelikož se jedná o třídu částečně heterogenní, museli jsme odstupňovat přístupnost jednotlivého vybavení. Některé hračky jsou tedy využívány jen omezenou skupinou dětí s ohledem na bezpečnost. Průběžně pořizujeme a obnovujeme hračky vhodné pro dvouleté děti.

Na školní zahradě máme také herní prvky pro různé věkové kategorie předškolních dětí. Některé dvouleté děti nesmí používat nikdy (vysoká průlezka) a některé pouze za asistence učitelky (skluzavka). Vytváříme pro tyto děti prostředí, kde mají prostor pro volný pohyb i hru a také bezpečí a klid pro odpočinek. Máme vyčleněný prostor pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.).

➤ Hygienické podmínky

V případě potřeby, vzhledem ke vzdělávání dětí mladších tří let, jsme vybaveni kromě WC, pisoáru i nočníkem, a je zajištěno jejich pravidelné mytí a desinfekce. Máme možnost využívat sprchový kout ve třídě Soviček a dítěti v případě jeho použití zajistíme soukromí. V souvislosti s používáním plen některými dětmi máme pořízený krytý nášlapný odpadkový koš na použité pleny. Se zákonnými zástupci dětí od 2 do 3 let věku, které používají pleny, se dohodneme na systému přinášení hygienických potřeb pro děti do mateřské školy (pleny, vlhčené ubrousky apod. včetně náhradního oblečení) tak, aby byly vždy k dispozici v dostatečném množství. Povinnosti rodičů (zákonných zástupců) jsou dále stanoveny ve Školní řádu. V rámci individuálního přístupu k jednotlivým dětem počítáme i s umožněním využívání osobních věcí při odpočinku dětí (nepromokavé prostěradlo). Do mateřské školy můžeme přijmout jenom takové dvouleté dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Zásadní pro nás je informace, kterou uvede praktický lékař v Evidenčním listu dítěte pro děti a dorost v žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání.

➤ **Životaspráva, stravování**

V oblasti životasprávy je vhodné zvážit úpravu denního režimu (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Při přijetí dítěte do mateřské školy je stanoven po dohodě se zákonným zástupcem dítěte způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole. Pokud vyžaduje speciální stravu, je toto řešeno individuálně s vedoucím školní jídelny sepsáním dohody o donášce vlastní stravy do školského zařízení.

➤ **Psychosociální podmínky**

Mateřská škola je pro dítě ve věku od dvou let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává. Velmi důležitý je adaptační režim, který vychází z individuálních potřeb každého dítěte. Snažíme se o to, aby se děti v prostředí mateřské školy cítily dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Zásadní pro nás je budování pozitivních vztahů s rodinou a rozvíjení vzájemné spolupráce. Rodiče mají možnost přicházet s návrhy, dotazy, požadavky a my se budeme snažit jim naslouchat a vycházet vstříc (pokud to bude možné). Jsme tady pro ně ještě před nástupem dětí do MŠ (první schůzka rodičů), ale i při ostatních schůzkách během školního roku či pravidelných konzultačních odpolední.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Protože děti potřebují stálý pravidelný denní režim, tak se s ním již od prvních dnů v mateřské škole

seznamují. Pomocí jednoduchých pravidel a řádu získávají hranice pro svoje jednání a pocit bezpečí. Dvouleté děti potřebují dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, více klidu a více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla, která jsou pomocí obrázků znázorněna, vyvěšena a podepsána dětmi (pomocí razítka s jejich značkou).

➤ **Personální podmínky**

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikační předpoklady pro práci v mateřské škole. Učitelka, která pracuje ve třídě Kuřátek, se zaměřuje při dalším vzdělávání na problematiku psychických nebo fyzických specifíků vývoje dvouletých dětí, získané znalosti uplatňuje v praxi a předává ostatním kolegyním.

➤ **Organizace vzdělávání**

Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, a musí vyhovovat jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem. Učitelky si vedou písemný přehled o tom, jaké individuální potřeby každé dítě má a plánuje si na základě toho svoje činnosti.

➤ **Bezpečnostní podmínky**

Během pobytu dětí mimo areál školy je stanoven počet učitelek tak, aby na jednoho připadalo 20 dětí z běžných tříd nebo 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti mladší tří let. Z toho plyne, že v ostatní dny se děti musí pohybovat pouze v areálu MŠ (školní zahrada) nebo je určen další pedagogický pracovník k zajištění bezpečnosti dětí (při pořádání akcí).

➤ **Stavební (požadavky) podmínky**

Na děti mladší tří let je pohlíženo jako na osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, a to vzhledem ke stavebním podmínkám pro školy nebo v souvislosti s evakuací osob z prostor škol. Vzhledem k tomu, že mateřská škola se nachází v přízemí, máme v blízkosti dvě únikové cesty z budovy.

➤ **Podmínky (požadavky) požární bezpečnosti**

Protože do mateřské školy přijímáme děti od 2 let věku, jedná se vždy o činnost se zvýšeným požárním nebezpečím. Proto zpracováváme dokumentaci požární ochrany, požární evakuační plán. V MŠ jsou umístěny a pravidelně kontrolovány hasičské přístroje.

➤ **Spolupráce se zákonnými zástupci dětí**

Vzhledem k nízkému věku dětí od 2 do 3 let je spolupráce s jejich zákonnými zástupci naprosto zásadní. Snažíme se tak vytvářet vstřícný, důvěryhodný vztah mezi zaměstnanci školy, rodiči

i dítětem. Možnost umístit dítě do mateřské školy napomáhá k souladu rodinného a pracovního života jeho zákonných zástupců. Nicméně podstatné je pro dítě ve věku od 2 do 3 let stále rodinné zázemí.

➤ **Spolupráce s ostatními organizacemi**

Pro spolupráci s okolím, např. s odborníky ze školských poradenských zařízení, s organizacemi poskytujícími doplňkové kulturní a vzdělávací aktivity apod. máme nominovaného pedagoga, který se o problematiku vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let bude více zajímat. Při absolvování vzdělávací akce pak „přenes“ informace ostatním pedagogům, případně zajistí přísun potřebných informací do školy, posoudí a vybere vhodnost doplňkových aktivit pro děti v rámci vzdělávání podle ŠVP.

6. Vzdělávací obsah

6.1. Integrované bloky

Obsah ŠVP představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte v mateřské škole. Náš ŠVP je uspořádán do 10 ucelených tematických okruhů, které jsou časově vymezeny na období jednoho měsíce.

		TEMATICKÉ OHRUHY
1.	září	Září klepe na dveře, školka zase otevře
2.	říjen	Léto už je pryč, podzim převzal klíč
3.	listopad	Jak se chodí do světa
4.	prosinec	Těšíme se na Vánoce, nejkrásnější svátky v roce
5.	leden	Zima je prima
6.	únor	Občas by to chtělo, procvičit si tělo
7.	březen	Zvířata my máme rádi, jsou to naši kamarádi
8.	duben	Zavoláme na jaro, aby už se chystalo
9.	květen	Nejlépe se hajinká, když nám zpívá maminka
10.	červen	Každá škola má svůj konec, jako měla začátek

Každý tematický okruh má stanoveny cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Dílčí cíle (záměry), vyjadřují to, co u dětí podporujeme a co v průběhu předškolního vzdělávání sledujeme. Vzdělávací nabídka jako prostředek vzdělávání představuje souhrn praktických i intelektových činností, vhodných k naplňování cílů a dosahování výstupů. Očekávané výstupy jsou dílčími výstupy vzdělávání

formulovány pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Jejich dosažení není pro všechny děti povinné a každé může v čase, kdy opouští mateřskou školu, dosahovat těchto výstupů v míře odpovídající jeho individuálním potřebám a možnostem. Naší snahou je postupovat tak, aby děti získaly co nejvíce, proto v rámci našeho evaluačního systému sleduje proces osvojování těchto způsobilostí jak v rámci třídy dětí, tak i jednotlivců.

Tematické okruhy jsou tvořeny tematickými celky, které je možno zachovávat, nebo v případě potřeby měnit či upravovat jejich pořadí. Důležité jsou pro nás potřeby a zájmy dětí. Školní vzdělávací program je východiskem při tvorbě a realizaci třídního vzdělávacího plánu, který je rozpracován v každé třídě a práce s ním je plně v kompetenci každé učitelky. Díky pravidelnému prolínání obou tříd se ukázalo jako jednoznačně pozitivní stanovení stejných tematických celků v obou třídách, ovšem s odlišnou realizací plnění stanovených cílů. Pokud máme v obou třídách stejné téma, můžeme více spolupracovat, vzájemně se obohacovat a společně plánovat nebo realizovat větší projekty v rámci celé mateřské školy. Ke každému tématu je tedy vytvořen TVP PV, které je v každé třídě plněn odlišným způsobem, protože vychází z plánování a výchovně-vzdělávací činnosti jednotlivých učitelek a respektuje věkovou skladbu třídy. Každá učitelka má tedy možnost realizovat TVP PV s využitím svých znalostí, dovedností a originálního tvořivého přístupu.

Ke každému tématu jsou jako základní stavební kameny uvedeny návrhy dvou písni. Učitelka si může vybrat, případně si najít zcela novou píseň. Jedinou podmínkou je, že musí být přínosná a využitelná pro dané téma.

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Oblast psychologická se dále dělí na tři části.

1. Dítě a jeho tělo Oblast biologická
2. Dítě a jeho psychika Oblast psychologická - jazyk a řeč
3. Dítě a jeho psychika Oblast psychologická - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
4. Dítě a jeho psychika Oblast psychologická - Sebepojetí, city, vůle
5. Dítě a ten druhý Oblast interpersonální
6. Dítě a společnost oblast sociálně kulturní
7. Dítě a svět Oblast environmentální

6.1.1. Tematický okruh „Září klepe na dveře, školka zase otevře“

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme na začátku školního roku, kdy se mění složení třídy. Nově příchozí děti se adaptují na nové prostředí a režim, starší děti přebírají roli zkušených ochránců. Témata tohoto bloku se převážně týkají navazování sociálních vztahů, seznamování s novým prostředím, rozvíjení sebeobslužných dovedností a podpory komunikace mezi dětmi i dospělými. Seznamujeme je s rituály, vytváříme pravidla třídy. Víme, že pouto s domovem může tvořit pro děti hračka, kterou si mohou vzít do školky. Proto první a velmi oblíbenou akcí pro děti je „Plyšákový den.“ Věnujeme se tématice poznávání lidského těla a ochrany před úrazy. Děti poznávají povolání, jako je učitelka, uklízečka, kuchař z blízka a další povolání. Pro rodiče pořádáme první společnou schůzku, kde se věnujeme našim plánům na 1. pololetí školního roku.

Vzdělávací nabídka je konkretizována v TVP PV. Zde jsou konkrétní cíle v každé vzdělávací oblasti a návrhy jejich realizací. Obsahují rozvržení a popis konkrétních činností, které jsou realizovány během týdne. Součástí TVP je také sebereflexe učitelky a diagnostické záznamy o dětech.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě - Uvědomění si vlastního těla
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornost, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů k sobě, uvědomění si vlastní identity, získání sebedůvěry, osobní spokojenosti
5. Dítě	Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

a ten druhý	• Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské skupině)
6. Dítě a společnost	• Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace • Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • Seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
7. Dítě a svět	• Seznamování s místem a prostředím, ve které dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	• Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem) • Zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky) • Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji • Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a	• Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, ta, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném i cizím prostředí. • Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí. Snažit se ovládat své efektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
5. Dítě a ten druhý	• Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • Spolupracovat s ostatními
6. Dítě a společnost	• Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
7. Dítě a svět	• Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
---------------------------	--

Kompetence k učení	• Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • Se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
Kompetence k řešení problémů	• Si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem • Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomoci dospělého
Komunikativní kompetence	• Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog • Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícní, iniciativní a aktivní je výhodou
Sociální a personální kompetence	• Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
Činnostní a občanské kompetence	• Se zajímá o druhé i to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění • Spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Adaptace, seznámení s prostředím, značky dětí, režim dne	- Hymna MŠ	- Hymna MŠ
Jména dětí, učitelek, značky dětí	- Jedna dvě, Honza jde - Pepík přišel z nákupu	-Marjánko, Marjánko - Káčo, Káčo Kulichova
Povolání (zaměstnanci MŠ), rodiče	- Pec nám spadla - Kalamajka mik, mik, mik	- Kovaříček - Šili ševci, šili boty
Lidské tělo	- Paci, paci, pacičky - Každá ruka má prstíčky	- Človíček - Hlava, ramena...

6.1.2. Tematický okruh „Léto už je pryč, podzim převzal klíč“

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v říjnu, kdy si všímáme především změn v přírodě. Zajímají nás stromy, keře, rostliny. Všímáme si příprav zvířat na zimu. Poznáváme různé druhy zeleniny a ovoce. Pozorujeme práce lidí na zahrádkách, sklizení plodů. Sbíráme šípek, sušíme křížaly, tvoříme z přírodnin. Všímáme si také neživé přírody. Poznáváme vlastnosti kamene, vody, hlíny. Sledujeme měnící se počasí a naše pozorování zaznamenáváme. Podzim, který maluje pestroutou paletou je pro nás vzorem k pořádání další tradiční akce pro děti, kterou je výtvarná soutěž „Osická pastelka“. Celý měsíc kolem školky létá drak Mrak a my plníme úkoly, které nám dává. Za odměnu jdeme hledat poklad.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	Rozvoj a užívání všech smyslů
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu) - Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka a další formy sdělení verbální i neverbální
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) - Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - Vytváření základů pro práci s informacemi
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	- Rozvoj schopnosti sebeovládání - Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
5. Dítě a ten druhý	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
6. Dítě a společnost	Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
7. Dítě a svět	Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	• Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí • Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb • Zvládat jednoduchou obsluhu, zvládat jednoduché úklidové práce • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, rozlišovat chutě, vůně, vnímat hmatem
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• Domluvit se slovy i gesty • Chápat slovní vtip a humor • Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) • Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim. • Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
4. Dítě a jeho psychika sebepojetí, city, vůle	• Rozhodovat o svých činnostech • Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkání se s uměním
5. Dítě a ten druhý	• Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
6. Dítě a společnost	• Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy,

	modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
7. Dítě a svět	• Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • Všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	• Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení • Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, na které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
Kompetence k řešení problémů	• Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
Komunikativní kompetence	• Se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) • Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
Sociální a personální kompetence	• Si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky • Se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
Činnostní a občanské kompetence	• Se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

	• Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
--	--

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Změny v přírodě, stromy, keře, zvířata, rostliny, odlet ptáků	- Nechod' tam, prší tam - Obloha je šedivá	- Na podzim když zlátne listí - Draku, Draku
Druhy ovoce, ovocné stromy, sklizeň, využití, význam pro člověka	- Karlíku, Karlíku - Hruška na zem padala	-Támhle je jabloňka - Měla babka čtyři jabka
Druhy zeleniny, význam pro člověka	-Halí, belí, koně v zelí - Okurčičko, okurčičko	- Hádaly se houby - Šla Nanynka do zelí
Neživá příroda	- Prší, prší, jen se leje - Ťuká, ťuká deštík	- Vzal si mrak, černý frak - Sluníčko zachází za hory

6.1.3.Tematický okruh „Jak se chodí do světa”

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v listopadu a zajímá nás nejbližší okolí mateřské školy, důležitá místa v obci a její historie. Zde je prostor na seznámení s významnou postavou naší obce, kterou má škola ve svém jménu. Navštívíme pomník Františka Škroupa a poslechneme si českou hymnu. Snažíme se o okolní prostředí pečovat a vytvářet si k němu pozitivní vztah. Snažíme se poznat také okolní obce, protože naše mateřská škola je spádová a děti k nám dojíždějí z různých míst. Zajímá nás i blízká města Hradec Králové a Pardubice. Chceme se také něco dozvědět o ČR a o planetě Zemi. Společně se podíváme do vesmíru. Poznáváme dopravní prostředky, kterými lze cestovat a poznávat svět. Obě třídy se sejdou v tělocvičně při motivovaném cvičení a společně „cestujeme” auty, vlakem, letadlem i lodí do světa. V tomto tematickém okruhu je silně zastoupena dopravní výchova a opakovaně zveme do školky Klauna Tú, Tú, který toto téma veselou formou rozvine a dětem se dostane zábavy i poučení. Tradiční akcí v tomto měsíci se stává projektový den „Co Čech, to muzikant.” Během této akce se setkávají děti z obou tříd a společně si zahrají na různé hudební nástroje. Pro rozvíjení dětí pořádáme celoměsíční akci Puzzliádu, během které děti motivujeme k této činnosti a skládáme např. velmi oblíbené vesmírné puzzle.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	- Rozvoj a užívání všech smyslů - Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci - Získání relativní citové samostatnosti
5. Dítě a jeho psychika	Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti).
6. Dítě a společnost	- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojování si základních poznatků o prostředí, v němž žije
7. Dítě a svět	- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu - Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí - Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - Poznávání jiných kultur - Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči a okolí při spoluvytváření zdravého

	a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
--	--

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	• Zachovávat správné držení těla • Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • Sledovat očima zleva doprava • Rozlišovat některé symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, cite, vůle	• Ve známých a opakujících se situacích s v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
5. Dítě a ten druhý	• Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) • Chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

6. Dítě a společnost	• Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus
7. Dítě a svět	• Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	• Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
Kompetence k řešení problémů	• Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
Komunikativní kompetence	• Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Sociální a personální kompetence	• Se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
Činnostní a občanské kompetence	• Si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu • Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Seznámení s místem bydliště, významná místa v obci	- Okolo Hradce	- Okolo Hradce

Dopravní výchova, dopravní prostředky	- Tú, tú, tú, auto už je tu - Vláček usínáček	- Jede, jede bez silnice - Letadlo
Cestování po ČR, řeky, hory, památky, hlavní město	- Já jsem muzikant	- Já jsem muzikant
Cestování po světě, etniky, vesmír	- Indiánský kluk - Sluníčko se kutálí za hory a za skály	- Raketa - Ukaž mi sluníčko dálku dalekou

6.1.4. Tematický okruh „Těšíme se na Vánoce, nejkrásnější svátky v roce“

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v prosinci a je zaměřený na tradice a prožívání předvánočního času. Prožíváme společně příchod Barbory, Mikulášské družiny i Ježíška. Chystáme se na Vánoce, vyzkoušíme si různé zvyky, pečeme cukroví. Připravujeme Vánoční besídku, na kterou zveme rodiče a prarodiče. Tvoříme vánoční dekorace, vyrábíme dárky, přáníčka a chodíme koledovat. Myslíme jeden na druhého, spolupracujeme. Ve spolupráci se základní školou se zapojujeme do „vánočních dílen“.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůně	- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci - Získání relativní citové samostatnosti
5. Dítě a ten druhý	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

	• Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • Rozvoj kooperativních dovedností
6. Dítě a společnost	• Vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval
7. Dítě a svět	• Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí • Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	• Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem s modelovací hmotou zacházet s jednoduchými hudebními nástroji • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí • Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách • Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
3. Dítě	• Učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit

a jeho psychika poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
4. Dítě a jeho psychika sebepojetí, city, vůle	• Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
5. Dítě a ten druhý	• Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
6. Dítě a společnost	• Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
7. Dítě a svět	• Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	• Se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů	• Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti • Se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
Komunikativní kompetence	• Se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) • Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Sociální a personální kompetence	• Napodobuje modely prosociálních rozhodnutí, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
Činnostní a občanské kompetence	• Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých • Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Vánoční tradice- Barbora, Mikuláš	- Mikuláš ztratil plášť - Mikuláši, Mikuláši	- Čertíku, Bertíku - Byla jedna Káča
Vánoční tradice, příprava na vánoční besídku	- Dědečku, koleda - Stromečku vstávej	- Já jsem malá panenka - Za oknem se vločky honí
Vánoční besídka, Ježíšek	- Štědrý večer nastal	- Štědrý večer nastal

6.1.5. Tematický okruh „Zima je prima”

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v lednu a je zaměřený na charakterizování zimního ročního období. Všímací si toho, co se děje v přírodě, co dělají zvířata a snažíme se jim aktivně pomáhat. Také si povídáme o zimních sportech a sami si vyzkoušíme hravý biatlon. Tento zimní čas využíváme také k pořádání turnaje v pexesu a soutěže v netradiční disciplíně, která je pro děti vždy zdrojem zábavy. Pro rodiče pořádáme druhou společnou schůzku, kde se věnujeme plánování druhého pololetí školního roku.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
---------------------------	------------------------------

1. Dítě a jeho tělo	Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
2. Dítě a jeho psychika jazyk a řeč	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace	- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) - Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevědomí)
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	- Rozvoj schopnosti sebeovládání - Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
5. Dítě a ten druhý	Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
6. Dítě a společnost	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.
7. Dítě a svět	Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí - Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu - Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
2. Dítě a jeho psychika	Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Jazyk a řeč	• Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
2. Dítě a jeho psychika poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické znaky předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
2. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné a slabé stránky) • Zorganizovat hru • Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
3. Dítě a ten druhý	• Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • Dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu, či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
4. Dítě a společnost	• Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • Udržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
5. Dítě a svět	• Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	• Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení • Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
Kompetence k řešení problémů	• Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit • Se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
Komunikativní kompetence	• Se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci • Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon)
Sociální a personální kompetence	• Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
Činnostní a občanské kompetence	• Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Zima- charakteristika ročního období	- Sněží, sněží - Nasadíte si rukavice	- Potkal mrazík metelici - Mrazík
Zima - sníh, led, pokusy	- Sněží, sněží - Nasadíte si rukavice	- Sněží, sněží - Nasadíte si rukavice
Zimní sporty	- Pojedeme na lyže	- Pojedeme na lyže
Zvířata v zimě	- Spadl zajíc do závěje - Stěžoval si kos	- Bude zima, bude mráz - Naříkal vrabec na zimu

6.1.6. Tematický okruh „Občas by to chtělo, procvičit si tělo”

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v únoru. Znovu se zaměřujeme na poznávání lidského těla, na zdravý způsob života a na ochranu našeho zdraví. Stěžejní je prevence dětských úrazů a dopravní výchova. Také si všímáme odlišností mezi lidmi z hlediska různého etnika či zdravotního postižení. Tematický okruh zakončí společný karneval. Často zařazovanou akcí je beseda s lidmi, které mají tělesné postižení v rámci projektu VZP Vzpoura úrazům.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	• Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vyjádření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
3. Dítě a jeho psychika poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) • Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) • Vytváření základů pro práci s informacemi
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• Rozvoj schopnosti sebeovládání • Získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
3. Dítě a ten druhý	• Ochrana soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
4. Dítě a společnost	• Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
5. Dítě a svět	• Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči a okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy • Poznávání jiných kultur

	• Pochopení že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
--	---

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	• Zachovávat správné držení těla • Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
2. Dítě a jeho psychika jazyk a řeč	• Poznat některá písmena a číslice, popř. slova • Poznat napsané své jméno • Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
3. Dítě a jeho psychika poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje • Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) • Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích, odmítnout se podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech apod.) • Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
5. Dítě a ten druhý	• Chápat, že všichni lidé (dětí mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

	• Spolupracovat s ostatními
6. Dítě a společnost	• Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině svou roli, podle které je třeba se chovat • Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
7. Dítě a svět	• Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	• Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
Kompetence k řešení problémů	• Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
Komunikativní kompetence	• Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou • Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Sociální a personální kompetence	• Si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese následky • Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
Činnostní a občanské kompetence	• Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem • Si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

	• Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
--	---

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Lidské tělo	- Každá ruka má prstíčky - paci, paci, pacičky	- Hlava, ramena, kolena - Nejdřív ležím, potom sedím
Ochrana zdraví, prevence úrazů	- V postýlce se neskáče - Doktora se nebojíme	- Mýdlo, mýdlo voňavé - Mámo, mámo, už to víme
Dopravní výchova	- Auto troubí tú, tú, tú - Tú, tú, tú, auto už je tu	- Zebra - Zlobidla
Karneval – etnika, pestrost světa	- Haló, pane Karnevale	- Haló, pane Karnevale

6.1.7. Tematický okruh „Zvířata my máme rádi, jsou to naši kamarádi“

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v březnu a je zaměřený na poznávání zvířat a vytváření pozitivního vztahu k nim. Věnujeme se domácím a hospodářským zvířatům a jejich užitku pro člověka. Pořádáme exkurze do „hospodářství“, které je v obci. Také se seznamujeme s volně žijícími zvířaty a péčí o ně. Jeden týden je vymezen seznamování s ptáky, rybami a hmyzem. Nechybí i exotická zvířata. V tomto měsíci pořádáme pěveckou soutěž „Osický slavík“ a prožíváme radost z tance během akce „Roztančená školka.“ Pořádáme velký dětský karneval pro širokou veřejnost ve Lhotě pod Libčany.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	• Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• Vytváření základů pro práci s informacemi • Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující dojmy a prožitky vyjádřit
3. Dítě a jeho psychika poznávací schopnosti a funkce,	• Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu • Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) • Vytváření základů pro práci s informacemi

představivost a fantazie, myšlenkové operace	
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
5. Dítě a ten druhý	Seznamování s pravidly chování pro práci s informacemi
6. Dítě a společnost	Vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat
7. Dítě a svět	Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem - Zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat obouvat apod.) - Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě) - Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) - Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
3. Dítě a jeho psychika	Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) - Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným - Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	- Být citlivé k živým bytostem, k přírodě i k věcem - Zorganizovat hru - Rozhodovat o svých činnostech - Ve známých a opakujičích se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
5. Dítě a ten druhý	- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná - Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.)
6. Dítě a společnost	- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých - Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí - Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
7. Dítě a svět	- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) - Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů	• Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého • Chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
Komunikativní kompetence	• Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím • Dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
Sociální a personální kompetence	• Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • Se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla a společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
Činnostní a občanské kompetence	• Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění • Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Domácí a hospodářská zvířata	- Skákal pes - Kačátka se batolí	- Na housličky fidli, fidli - Já mám koně
Volně žijící zvířata	- Žába skáče po blátě - Sedí liška pod dubem	- Smály se veverky - Utekla nám myška
Hmyz, ryby, ptáci	- Rybička maličká - Včelka	- Vzal vrabeček na taneček - Vlaštovička
Exotická zvířata	- Medvěde, medvěde - Bylo jednou deset slonů	- V daleké Africe - Cirkus

6.1.8. Tematický okruh „Zavoláme na jaro, aby už se chystalo“

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v dubnu a zaměřujeme se charakterizování jarního ročního období a velikonočních svátků. Poznáváme různé zvyky a tradice, všímáme si změn v přírodě a poznáváme jarní květiny. Na začátku měsíce se smějeme s aprílem a na konci měsíce se připravujeme na pálení čarodějnic a vyrazíme hledat čarodějnický poklad. Předškoláci mají možnost navštívit školu a prožít zápis nanečisto.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci - Rozvoj schopnosti sebeovládání
5. Dítě a ten druhý	- Rozvoj kooperativních dovedností - Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
6. Dítě a společnost	- Vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat - Rozvoj společenského i estetického vkusu
7. Dítě a svět	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

	• Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city a vůle	• Přijímat pozitivní ocenění a svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizaci apod.)
5. Dítě a ten druhý	• Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
6. Dítě a společnost	• Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • Začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

7. Dítě a svět	• Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti • Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturními technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
-----------------------	--

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	• Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení • Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
Kompetence k řešení problémů	• Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní nápady, využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost) • Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
Komunikativní kompetence	• Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog • Se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
Sociální a personální kompetence	• Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost • Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
Činnostní a občanské kompetence	• Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem • Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Jarní příroda- změny v přírodě	- Volám tě, sluníčko - Hřej, sluníčko, hřej	- Probudil se brouček - Když se jaro připraví
Velikonoce – Zvyky, tradice	- Běžel tudy zajíček - Hody, hody doprovody	- Koleda -Tři housátka
Jarní květiny	- Uvjíme věneček - Sněženka	- Sedmikráska - Já mám v okně květináč
Tradice – čarodějnice	- Čarodějnice	- Čarodějka na dvorku

6.1.9.Tematický okruh „Nejlépe se hajinká, když nám zpívá maminka”

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v květnu a je zaměřený na rozvíjení vztahů a pozitivních citů k rodině. Pro maminky k jejich svátku nacvičujeme besídku. Věnujeme se pohádkám a děti i paní učitelky hrají pro ostatní ve školce divadlo. Nezapomínáme na sportování a pořádáme sportovní závody. Jeden týden necháváme volný a jeho téma se bude odvíjet od přání dětí. Můžeme se vrátit k tomu, co nás během školního roku zaujalo, nebo zařadíme téma, které zde nebylo a děti by si ho přály.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovanému projevu
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Rozvoj pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - Vytváření základů pro práci s informacemi

4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• Získání relativní citové samostatnosti • Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
5. Dítě a ten druhý	• Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské skupině)
6. Dítě a společnost	• Rozvoj společenského i estetického vkusu • Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
7. Dítě a svět	• Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváří pozitivního vztahu

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	• Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem, a hudbou • Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
2. Dítě a jeho psychika jazyk a řeč	• Poznat některá písmena a číslice, popř. slova • Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládat jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • Chápat slovní vtip a humor • Poznat některá písmena a číslice, popř. slova
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie,	• Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod). elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícímu)

myšlenkové operace	
4. Dítě a jeho psychika City, vůle	• Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
5. Dítě a ten druhý	• Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • Spolupracovat s ostatními • Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
6. Dítě a společnost	• Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
7. Dítě a svět	• Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	• Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislosti, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
Kompetence k řešení problémů	• Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Komunikativní kompetence	Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
Sociální a personální kompetence	- Se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
Činnostní a občanské kompetence	- Se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat - Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Já a moje rodina - maminka	- Podívej, maminko - Maminčin mazlíček	- Odpočiň si na chvíli - Maminko, mámo
Sportujeme pro radost	- Běží liška - Máme tady dneska míč	- Utíkej, Káčo, utíkej - Hop a skok přes potok
Volné téma na přání dětí	Píseň dle vybraného tématu.	Píseň dle vybraného tématu.
Máme rádi pohádky	- Krtek - Hastrmane, tatrmene	- Macek a pejsek - Medvěd sbírá jahody

6.1.10. Tematický okruh „Každá škola má svůj konec, jako měla začátek”

Charakteristika:

Tento okruh zařazujeme v červnu a pomalu se loučíme se školkou. Na začátku měsíce oslavíme MDD. Budoucí prvňáci si hrají na školu a dostanou „školkové“ vysvědčení. Navštíví 1. třídu a svoji budoucí paní učitelku. Děti ze třídy Kuřátek, které přechází od září k Sovičkám, dostanou pozvánku na prožití jednoho dne u starších kamarádů. Pro nové děti pořádáme Sobotní hrátky, aby měly možnost poznat naši školku a budoucí paní učitelky. Nezapomeneme oslavit den otců a uspořádat celodenní výlet. Na konci měsíce nás čeká táborák, hledání pokladu a nocování ve školce. Pozveme žáky 9. ročníku ZŠ, bývalé absolventy naší školky, na besedu a společně zavzpomínáme na školku, než z naší školy odejdou. Během akce „školka

má talent” hledáme svoje silné a slabé stránky a zjišťujeme, že každý z nás něco dovede a může být úspěšný. Společně přivítáme léto a prázdniny.

Vzdělávací oblasti	Dílčí vzdělávací cíle
1. Dítě a jeho tělo	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně - logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti - Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
5. Dítě a ten druhý	- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) - Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - Ochrana soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
6. Dítě a společnost	- Rozvoj společenského i estetického vkusu - Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

7. Dítě a svět	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
-----------------------	--

Vzdělávací oblasti	Očekávané výstupy
1. Dítě a jeho tělo	- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) - Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) - Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - Poznat napsané své jméno - Sledovat a vyprávět příběh, pohádku - Domluvit se i gesty, improvizovat
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ - Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí - Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	Vyjadřovat nesouhlas i souhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
5. Dítě a ten druhý	- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. - Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

6. Dítě a společnost	• Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • Zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
7. Dítě a svět	• Všímat si změn a dění v nejbližším okolí • Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dítě ukončující předškolní vzdělávání
Kompetence k učení	• Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije • Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
Kompetence k řešení problémů	• Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit • Se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
Komunikativní kompetence	• Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou • Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím • Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence	• Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
Činnostní a občanské kompetence	• Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky • Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Týdenní téma	Kuřátka	Sovičky
Výlet	- Jede, jede vláček - Autobus	- Cestování - Výlet
Já a moje rodina - tatínek	- Až se taťka domů vrátí	- Až se taťka domů vrátí
Co už dovedu	- Do školy a do školky - Jedna, dvě, tři, čtyři, pět	- Hola, hola, hola, velká škola volá -Jedna, dvě, tři, čtyři, pět
Léto	- Travička zelená	- Hurá, hurá jdeme domů - Letní písnička

6.2. Vzdělávací nabídka

Vzdělávací nabídka je prostředkem vzdělávání, která obsahuje souhrn praktických i intelektových činností, které jsou vhodné k naplňování stanovených cílů a dosahování očekávaných výstupů. V ŠVP jsou uvedeny pouze některé činnosti, které se váží k jednotlivým tematickým okruhům. Další jsou obsaženy v TVP, kde jsou všechny rozvedeny a podrobněji zpracovány.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Září - „Září klepe na dveře, školka zase otevře“
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)

	• zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • smyslové a psychomotorické hry • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • prohlížení a „čtení“ knížek • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • námětové hry a činnosti • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• spontánní hra • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

	• činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • činnosti nejrozumnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení organizačních dovedností • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte • cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • hry na téma rodiny, přátelství apod. • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
5. Dítě a ten druhý	• běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • aktivity podporující sbližování dětí • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.) • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

6. Dítě a společnost	• běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

	• sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
--	--

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Říjen - „Léto už je pryč, podzim převzal klíč“
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním • konstruktivní a grafické činnosti • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků a závislostí • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle

	obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • prohlížení a „čtení“ knížek • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • námětové hry a činnosti • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• spontánní hra • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení organizačních dovedností • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

	• cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • hry na téma rodiny, přátelství apod. • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
5. Dítě a ten druhý	• běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující sbližování dětí • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučení
6. Dítě a společnost	• běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické

	hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Listopad - „Jak se chodí do světa“
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním

	• zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • samostatný slovní projev na určité téma • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • prohlížení a „čtení“ knížek • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • námětové hry a činnosti • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant – hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice,

	základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• spontánní hra • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • hry na téma rodiny, přátelství apod. • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
5. Dítě a ten druhý	• sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.) • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučení
6. Dítě a společnost	• různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

	• setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) • využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětmi srozumitelnými reáliemi o naší republice • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Prosinec - „Těšíme se na Vánoce, nejkrásnější svátky v roce“
1. Dítě a jeho tělo	- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním - zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - smyslové a psychomotorické hry - konstruktivní a grafické činnosti - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti - jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. - příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků a závislostí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - samostatný slovní projev na určité téma - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo - přednes, recitace, dramatizace, zpěv - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. - námětové hry a činnosti

	• hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant – hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
5. Dítě a ten druhý	• běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující sbližování dětí • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučení

6. Dítě a společnost	• přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

	• praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) • využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
--	--

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Leden - „Zima je prima“
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • smyslové a psychomotorické hry • konstruktivní a grafické činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků a závislostí

	• příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • prohlížení a „čtení“ knížek • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • námětové hry a činnosti • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci.
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• spontánní hra • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

	• činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení organizačních dovedností • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
5. Dítě a ten druhý	• sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučení
6. Dítě a společnost	• běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

	• aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Únor - „Občas by to chtělo procvičit si tělo“
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků a závislostí • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • samostatný slovní projev na určité téma • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • námětové hry a činnosti • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
5. Dítě a ten druhý	• běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

	• společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • aktivity podporující sbližování dětí • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
6. Dítě a společnost	• spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň

	a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
--	---

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Březen - „Zvířata my máme rádi, jsou to naši kamarádi“
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním • smyslové a psychomotorické hry • konstruktivní a grafické činnosti • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků a závislostí • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • samostatný slovní projev na určité téma

	• poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • prohlížení a „čtení“ knížek • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • námětové hry a činnosti • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant – hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• spontánní hra • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení organizačních dovedností • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

	• cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
5. Dítě a ten druhý	• běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření • aktivity podporující sbližování dětí • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.) • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • mezi dětmi i dospělými, kamarády) • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučení
6. Dítě a společnost	• běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická

	manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Duben - „Zavoláme na jaro, už aby se chystalo“
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • smyslové a psychomotorické hry • konstruktivní a grafické činnosti

	• hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků a závislostí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • prohlížení a „čtení“ knížek • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • námětové hry a činnosti • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant – hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci

	• činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, vůle	• spontánní hra • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • hry na téma rodiny, přátelství apod. • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
5. Dítě a ten druhý	• sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.) • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
6. Dítě a společnost	• běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

	• přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné

	chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
--	---

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Květen – Nejlépe se hajinká, když nám zpívá maminka”
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • smyslové a psychomotorické hry • konstruktivní a grafické činnosti • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • samostatný slovní projev na určité téma • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • prohlížení a „čtení“ knížek • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • námětové hry a činnosti • hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

	• činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • hry na téma rodiny, přátelství apod. • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
5. Dítě a ten druhý	• běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučení
6. Dítě a společnost	• běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

	• tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací nabídka Červen - „Každá školka má svůj konec, jako měla začátek“
1. Dítě a jeho tělo	• lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním

	• zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • smyslové a psychomotorické hry • konstruktivní a grafické činnosti • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků a závislostí
2. Dítě a jeho psychika Jazyk a řeč	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
3. Dítě a jeho psychika Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	• záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • námětové hry a činnosti • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

	• činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
4. Dítě a jeho psychika Sebepojetí, city, vůle	• spontánní hra • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení organizačních dovedností • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
5. Dítě a ten druhý	• společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující sbližování dětí • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starší apod.) • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
6. Dítě a společnost	• běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

	• přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým
7. Dítě a svět	• přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

	• smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
--	---

6.2. Obohacující nabídka

Součástí naší vzdělávací nabídky jsou jednodenní akce nebo pravidelně se opakující projekty (krátkodobé i dlouhodobé), které mají za cíl zpestřit výuku v MŠ.

Mezi akce patří: Plyšáčkový den, divadelní představení zprostředkované externisty nebo hrané učitelkami MŠ, společné cvičení obou tříd na téma doprava, vánoční tradice – Barborka, Mikuláš, vánoční nadílka, Soutěž v netradiční disciplíně, Hravý biatlon, karneval ve školce i pro veřejnost, Roztančená školka, Osický slavík, Aprílový den, Velikonoce ve školce, sportovní závody, Školkové hrátky pro nové děti, pěší výlet, oslava MDD, celodenní výlet dle výběru dětí, Školka má talent, oslava dne otců, nocování v MŠ, Táborák

Mezi krátkodobé projekty patří: Drakiáda, Osická pastelka, Puzzliáda, Projektový týden: „Co Čech, to muzikant“, vánoční besídka, besídka ke dni matek, turnaj v pexesu, projektový týden: „Ve zdravém těle zdravý duch“, Čarodějnický týden, plavecká výuka

Mezi dlouhodobé projekty patří:

Do školky bez slziček (příchod nových dětí, adaptace, přechod ze třídy do třídy).

Škola není strašidlo (příprava předškolních dětí na přechod do 1. třídy).

Modrá planeta (ekologické zaměření).

Do dalších let se nebráníme přidat jiné akce a projekty, které zpestří dětem dění v mateřské škole. Rádi navážeme spolupráci s dalšími spolky, organizacemi i jednotlivci. Jsme otevřeni každé aktivitě, která nám dává smysl a je pro děti podnětná.

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Co vyhodnocujeme?	Jak vyhodnocujeme?	Jak často?	Kdo?
1. Výchovně vzdělávací činnost			
Každodenní vzdělávací činnost	Zpětnou vazbou k vlastní činnosti Písemné záznamy	Každý den	učitelky
Tematický celek	Hodnotící list – založeno jako podklad pro přípravu a plánování v příštím školním roce - písemné hodnocení podrobné	Po ukončení tematického celku, 1x týdně	učitelky
Tematický celek	Předání informací kolegyním během pedagogické rady (inspirace, čeho se vyvarovat...) - písemné a slovní hodnocení zjednodušené (příklady dobré praxe, náměty x neúspěchy...)	1x měsíčně – během pedagogické rady	učitelky
Akce	Hodnocení v rámci konání pedagogické rady (proveden zápis v týdenním hodnocení)	1x za měsíc - pedagogická rada	učitelky
Hospitace	Rozbor výchovně vzdělávací činnosti, pozorování se záznamem	Dle potřeby	vedoucí učitelka
Vzájemné hospitace	Hodnotící list, pozorování, rozhovory	1x měsíčně každá učitelka	učitelky
Soulad ŠVP s TVP	Porovnávání textu	Při vydání nového ŠVP PV z důvodu legislativní změny či potřeby MŠ	vedoucí učitelka
Kvalita podmínek vzdělávání RVP PV	Porovnávání textu s praxí v MŠ	1x ročně	učitelky
2. Dítě			
Kresba lidské postavy	Součást portfolia dítěte	3 x ročně září, leden květen	učitelky

Podrobný přehled o individuálním rozvoji a učení dítěte	Diagnostický list – součást portfolia dítěte	3x ročně říjen, únor, červen	učitelky
Testy školní zralosti – pouze předškolní děti	Diagnostický list – součást portfolia dítěte	3 x ročně říjen, leden, červen	vedoucí učitelka
Osobnostní charakteristika	Diagnostický list – součást portfolia dítěte	1x ročně listopad	učitelky
PLPP	Písemně do PLPP	Vždy po třech měsících	vedoucí učitelka
Individuální práce s dítětem	Písemně – do tabulek na nástěnce ve třídě + třídní kniha	Každodenní záznamy	učitelky
Pochválení, povzbuzení, pokárání dítěte	Slovní + pomocí pochvaly (identifikátor), házení kostkou	Každodenně – dle potřeby	učitelky
Epizodické záznamy	Pozorování se záznamem	Dle potřeby	učitelky
3. ŠVP PV	Písemně - plnění našich stanovených záměrů na cestě ke kvalitě v horizontu dalších let	Jednou za rok, případně dle potřeby	učitelky

Nedílnou součástí evaulačního systému je hodnocení a sebehodnocení, které provádějí děti.

Dítě hodnotící sebe a ostatní			
Sebehodnocení po různých činnostech	Pomocí smajlíků	Každý den, dle potřeby	hodnotí děti po výzvě učitelek
Hodnocení ochránců	Písemné (vybarvení správného smajlíka, obrázek pro ochránce) + slovní hodnocení	Na konci každého týdne	hodnotí děti po výzvě učitelek
Pochválení ostatních dětí, případně pokárání	Pomocí symbolů na terči + slovně	dle potřeby - každý den	hodnotí děti dle vlastního uvážení
Pochválení či pokárání učitelek	Pomocí symbolů + slovně	dle potřeby - každý den	hodnotí děti dle vlastního uvážení

8. Závěr

Vše, co v mateřské škole děláme, děláme pro děti, které nám byly svěřené. Záleží nám velmi na tom, aby se do naší školky těšily a byly zde rády. Každý den se snažíme děti všestranně rozvíjet a vytváříme u nich schopnosti žít bez problémů ve společenství ostatních lidí. Pěstujeme v dětech dobré vztahy k sobě navzájem, kamarádství a tolerantnost k těm, kteří se odlišují. Posilujeme jejich sebevědomí a připravujeme je na chvíli, kdy naši MŠ opustí a přejdou do 1. třídy ZŠ.

Nezapomínáme na hudební zaměření naší MŠ a každý den si zpestřujeme písničkou:

**„Zpívejme si, zpívejme a mějme se rádi,
s písničkou je veseleji, věřte, kamarádi.
Kdo si zpívá, krásu vidí, nikomu nic nezávidí,
proto všichni písničkou zaplavme Zem celičkou.“**